2026/1854

2026 7 28

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2026/1854

2026 m. liepos 27 d.

kuriuo importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės natrio benzoatui nustatomas laikinasis antidempingo muitas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ([1]) (toliau – pagrindinis reglamentas), ypač į jo 7 straipsnį,

pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

1.1. Inicijavimas

(1) 2025 m. gruodžio 19 d. Europos Komisija (toliau – Komisija), remdamasi pagrindinio reglamento 5 straipsniu, inicijavo antidempingo tyrimą dėl importuojamo Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR arba nagrinėjamoji šalis) kilmės natrio benzoato. Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė pranešimą apie inicijavimą ([2]) (toliau – pranešimas apie inicijavimą).

(2) Komisija tyrimą inicijavo gavusi 2025 m. lapkričio 10 d. pateiktą „Lanxess Chemical B.V.“ (toliau – skundo pateikėjas arba „Lanxess“) skundą. Skundas pateiktas Sąjungos natrio benzoato pramonės, kaip ji suprantama pagal pagrindinio reglamento 5 straipsnio 4 dalį, vardu. Skunde pateikta dempingo ir jo daromos materialinės žalos įrodymų, kurių pakako tyrimo inicijavimui pagrįsti.

1.2. Registracija

(3) Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2026/366 ([3]) (toliau – registracijos reglamentas) Komisija nustatė reikalavimą registruoti importuojamą nagrinėjamąjį produktą.

1.3. Suinteresuotosios šalys

(4) Pranešime apie inicijavimą suinteresuotosios šalys paragintos susisiekti su Komisija, kad galėtų dalyvauti tyrime. Be to, Komisija apie tyrimo inicijavimą konkrečiai pranešė, pavyzdžiui, skundo pateikėjui, kitiems žinomiems Sąjungos gamintojams, žinomiems eksportuojantiems gamintojams ir Kinijos vyriausybei, žinomiems importuotojams, naudotojams ir žinomoms susijusioms asociacijoms ir paragino juos dalyvauti tyrime.

(5) Suinteresuotosios šalys turėjo galimybę teikti pastabas dėl tyrimo inicijavimo ir pateikti prašymą išklausyti dalyvaujant Komisijai ir (arba) prekybos bylas nagrinėjančiam pareigūnui.

1.4. Atranka

(6) Pranešime apie inicijavimą Komisija nurodė, kad pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį gali vykdyti suinteresuotųjų šalių atranką.

([1]) OL L 176, 2016 6 30, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1036/oj.
([2]) OL C, C/2025/6744, 2025 12 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6744/oj.
([3]) 2026 m. vasario 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2026/366, kuriuo nustatomas reikalavimas registruoti importuojamą Kinijos Liaudies Respublikos kilmės natrio benzoatą (OL L, 2026/366, 2026 2 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/366/oj).

Sąjungos gamintojų atranka

(7) Kad galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, kad galėtų atrinkti bendroves, Komisija paprašė Sąjungos gamintojų pateikti pranešime apie inicijavimą nurodytą informaciją.

(8) Iš dviejų žinomų Sąjungos gamintojų apie save pranešė tik viena įmonė – „Lanxess“. Todėl buvo nuspręsta, kad atrankos atlikti nebūtina ir buvo laikoma, kad šis gamintojas, kurio gamyba sudaro daugiau nei 60 % visos Sąjungos gamybos, sudaro didžiąją dalį, kaip ji suprantama pagal pagrindinio reglamento 4 straipsnio 1 dalį, taigi ir Sąjungos pramonę.

Nesusijusių importuotojų atranka

(9) Kad galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, kad galėtų atrinkti bendroves, Komisija paragino nesusijusius importuotojus pateikti pranešime apie inicijavimą nurodytą informaciją.

(10) Tik vienas nesusijęs importuotojas – „Falken Trade Sp. z o.o“ – pateikė prašomą informaciją ir sutiko būti atrenkamas. Taigi, Komisija nusprendė, kad atranka nereikalinga.

Eksportuojančių gamintojų atranka

(11) Kad galėtų nuspręsti, ar atranka yra būtina, ir, jei būtina, kad galėtų atrinkti bendroves, Komisija paprašė visų KLR eksportuojančių gamintojų pateikti pranešime apie inicijavimą nurodytą informaciją. Be to, Komisija paprašė Kinijos Liaudies Respublikos atstovybės Europos Sąjungoje nurodyti kitus eksportuojančius gamintojus, jei tokių yra, kurie galbūt norėtų dalyvauti tyrime, ir (arba) su jais susisiekti.

(12) Trys eksportuojantys nagrinėjamosios šalies gamintojai pateikė prašomą informaciją ir sutiko būti atrenkami. Pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnio 1 dalį Komisija pagal didžiausią tipišką eksporto į Sąjungą apimtį, kurią galima pagrįstai ištirti per turimą laiką, atrinko du eksportuojančius gamintojus. Pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnio 2 dalį atrenkant bendroves konsultuotasi su visais žinomais susijusiais eksportuojančiais gamintojais ir nagrinėjamosios šalies valdžios institucijomis ([4]). Pastabų dėl atrinktų bendrovių negauta.

1.5. **Klausimyno atsakymai ir tikrinamieji vizitai**

(13) Komisija Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybei (toliau – Kinijos vyriausybė) nusiuntė klausimyną dėl didelių iškraipymų KLR, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą.

(14) Be to, skundo pateikėjas skunde pateikė pakankamai *prima facie* įrodymų, kad Kinijos Liaudies Respublikoje esama nagrinėjamojo produkto žaliavų rinkos iškraipymų. Todėl, kaip paskelbta pranešime apie inicijavimą, atliekant tyrimą nagrinėti minėti žaliavų rinkos iškraipymai, kad būtų galima nustatyti, ar Kinijos Liaudies Respublikoje reikia taikyti pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2a ir 2b dalių nuostatas. Dėl šios priežasties Komisija Kinijos vyriausybei išsiuntė papildomus su šiuo klausimu susijusius klausimynus.

(15) Komisija taip pat išsiuntė klausimynus Sąjungos gamintojams ir importuotojams ir pateikė klausimynus atrinktiems KLR eksportuojantiems gamintojams. Kiti klausimynai, pavyzdžiui, Sąjungos naudotojams skirti klausimynai, nuo inicijavimo dienos buvo paskelbti internete ([5]).

(16) Komisija rinko ir tikrino visą informaciją, kurią manė esant reikalingą preliminarioms išvadoms dėl dempingo, jo daromos žalos ir Sąjungos interesų padaryti. Pagal pagrindinio reglamento 16 straipsnį vykdomi tikrinamieji vizitai buvo surengti šių bendrovių patalpose:

Sąjungos gamintojas

— „Lanxess“ būstinė Kelne, Vokietijoje;

([4]) 2026 m. sausio 6 d. TRON t26.000073.
([5]) https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-view?caseId=2834.

Kinijos Liaudies Respublikos eksportuojantys gamintojai

— „Tianjin Dongda Chemical Group Co., Ltd“, Tiandzinas („Tianjin Dongda“)

— „Wuhan Youji Industries Co., Ltd.“, Uhanas, Hubėjaus provincija („Wuhan Youji“)

1.6. **Tiriamasis laikotarpis ir nagrinėjamasis laikotarpis**

(17) Atliekant dempingo ir žalos tyrimą nagrinėtas 2024 m. spalio 1 d. – 2025 m. rugsėjo 30 d. laikotarpis (toliau – tiriamasis laikotarpis). Tiriant žalai įvertinti svarbias tendencijas nagrinėtas laikotarpis nuo 2022 m. sausio 1 d. iki tiriamojo laikotarpio pabaigos (toliau – nagrinėjamasis laikotarpis).

2. **TIRIAMASIS PRODUKTAS, NAGRINĖJAMASIS PRODUKTAS IR PANAŠUS PRODUKTAS**

2.1. **Tiriamasis produktas**

(18) Tiriamasis produktas – natrio benzoatas, kurio Muitų sąjungos ir statistikos (CUS) numeris paprastai yra 0023120-9, o Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (CAS) numeris – 532-32-1, kurio KN kodas šiuo metu yra *ex* 2916 31 00 (TARIC kodas 2916 31 00 91), (toliau – tiriamasis produktas).

(19) Natrio benzoatas – granulių arba miltelių pavidalo – naudojamas įvairioms reikmėms, visų pirma dėl savo antimikrobinių savybių ir didelio tirpumo vandenyje. Tokios reikmės yra: asmens higienos priemonės, maistas, gėrimai, vaistai, namų priežiūros priemonės arba gyvūnų pašarai.

2.2. **Nagrinėjamasis produktas**

(20) Nagrinėjamasis produktas yra Kinijos Liaudies Respublikos kilmės tiriamasis produktas (toliau – nagrinėjamasis produktas).

2.3. **Panašus produktas**

(21) Atlikus tyrimą nustatyta, kad tokias pačias pagrindines fizines, chemines ir technines savybes ir tokią pačią naudojimo paskirtį turi šie produktai:

— į Sąjungą eksportuojamas nagrinėjamasis produktas;

— KLR vidaus rinkoje gaminamas ir parduodamas tiriamasis produktas ir

— Sąjungoje Sąjungos pramonės gaminamas ir parduodamas tiriamasis produktas.

(22) Todėl Komisija šiuo etapu nusprendė, kad šie produktai yra panašūs produktai, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 1 straipsnio 4 dalį.

3. **DEMPINGAS**

3.1. **Normaliosios vertės nustatymo pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį procedūra**

(23) Kadangi inicijuojant tyrimą turėta pakankamai įrodymų, kad KLR yra didelių iškraipymų, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą, Komisija manė, kad būtų tikslinga tyrimą dėl šios šalies eksportuojančių gamintojų inicijuoti atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį.

(24) Todėl, siekdama surinkti reikiamus duomenis, kad vėliau būtų galima taikyti pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį, Komisija pranešime apie inicijavimą paragino visus KLR eksportuojančius gamintojus pateikti informaciją apie natrio benzoatui gaminti naudojamus gamybos išteklius. Susijusią informaciją pateikė du eksportuojantys gamintojai.

(25) Siekdama gauti informacijos, kurią manė esant reikalingą atliekant su įtariamais dideliais iškraipymais susijusį tyrimą, Komisija nusiuntė Kinijos vyriausybei klausimyną. Be to, pranešimo apie inicijavimą 5.3.2 punkte Komisija paragino visas suinteresuotąsias šalis per 37 dienas nuo to pranešimo apie inicijavimą paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dienos pareikšti savo nuomonę ir pateikti informaciją bei patvirtinamuosius dokumentus dėl pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies taikymo.

(26) Klausimyno atsakymų iš Kinijos vyriausybės negauta. Tada Komisija pranešė Kinijos vyriausybei, kad siekdama nustatyti, ar KLR esama didelių iškraipymų, ji naudosis turimais faktais, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį.

(27) Pranešimo apie inicijavimą 5.3.2 punkte Komisija taip pat nurodė, kad, atsižvelgdama į turimus įrodymus, pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą ji preliminariai pasirinko Turkiją tinkama tipiška šalimi, kad galėtų nustatyti normaliąją vertę remdamasi neiškraipytomis kainomis ar lyginamaisiais dydžiais. Komisija taip pat nurodė nagrinėsianti kitas galimai tinkamas tipiškas šalis pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punkto pirmoje įtraukoje nustatytus kriterijus.

(28) Komisija paskelbė du pranešimus dėl bylos, kad informuotų suinteresuotąsias šalis apie susijusius šaltinius, kuriuos ketino naudoti normaliajai vertei nustatyti: 2026 m. vasario 10 d. pirmąjį pranešimą dėl gamybos veiksnių (toliau – pirmasis pranešimas) ir 2026 m. balandžio 1 d. antrąjį pranešimą dėl gamybos veiksnių (toliau – antrasis pranešimas).

(29) Tuose pranešimuose Komisija pateikė sąrašą visų gamybos veiksnių, kaip antai žaliavos, darbas ir energija, susijusių su nagrinėjamojo produkto gamyba. Be to, remdamasi neiškraipytų kainų ar lyginamųjų dydžių pasirinkimo kriterijais, Komisija išskyrė dvi galimas tipiškas šalis, konkrečiai – Argentiną ir Turkiją.

(30) Pirmajame pranešime Komisija, nors ir nerado finansinių duomenų, susijusių su natrio benzoato gamintojais, nustatė lengvai prieinamas vienuolikos Turkijos gamintojų, vykdančių veiklą organinių cheminių medžiagų gamybos sektoriuje, kuriam priskiriamas NACE kodas 2014, finansines ataskaitas. Komisija nerado lengvai prieinamų finansinių duomenų apie gamintojus Argentinoje. Taigi Komisija nusprendė, kad Turkija būtų tinkama tipiška šalis, ir paragino visas suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl šio pasiūlymo bei pasiūlyti alternatyvias šalis, atitinkančias pagrindinius kriterijus pagal 2 straipsnio 6a dalies a punkto pirmą įtrauką.

(31) Antrajame pranešime, nė vienai iš suinteresuotųjų šalių nepasiūlius alternatyvių tipiškų šalių, Komisija pasiūlė nustatyti pardavimo, bendrąsias ir administracines išlaidas (toliau – PBA išlaidos) ir pelną remiantis tais vienuolika Turkijos gamintojų, veikiančių kitų pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamybos sektoriuje, kuriam priskiriamas NACE kodas 2014 ([6]).

(32) Šiuose pranešimuose taip pat aptartos gautos suinteresuotųjų šalių pastabos dėl šių elementų ir susijusių šaltinių. Šalių pateiktos pastabos taip pat nagrinėjamos kituose skirsniuose.

3.2. **Normalioji vertė**

(33) Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „normalioji vertė paprastai yra nustatoma pagal kainas, kurias įprastomis prekybos sąlygomis moka arba turi mokėti nepriklausomi pirkėjai eksportuojančioje valstybėje“.

([6]) „Koruma Temizlik Anonim Sirketi“, „Polen Un Ve Gida Katki Maddeleri Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi“, „Tarimsal Kimya Teknolojileri Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi“, „Sora Kozmetik Sanayi Ticaret Anonim Sirketi“, „Kimsan Petrokimya Sanayi Ve Ticaret Limited Sirketi“, „Hurkimsa Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Sirketi“, „Biolab Endustriyel Kimya Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi“, „Verateks Boya Kimya Tekstil Sanayi Ticaret Limited Sirketi“, „Befchem Kimyevi Maddeler Sanayi Ticaret Anonim Sirketi“, „Nc Istanbul Kimyevi Urunler Sanayi Ticaret Limited Sirketi“ ir „Merko Kimya Gida Sanayi ve ticaret limited Sirketi“ („Orbis“).

(34) Tačiau pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punkte nustatyta: „jei <...> nustatoma, kad dėl didelių iškraipymų eksportuojančioje valstybėje pagal b punktą toje valstybėje netikslinga taikyti valstybės vidaus rinkos kainas ir sąnaudas, normalioji vertė apskaičiuojama tik remiantis gamybos ir pardavimo sąnaudomis, atitinkančiomis neiškraipytas kainas ar lyginamuosius standartus, taikant toliau nurodytas taisykles“ ir „įtraukiama neiškraipyta ir pagrįsta suma, aprėpianti administracines, pardavimo ir bendrąsias sąnaudas ir pelną“ (administracinės, pardavimo ir bendrosios sąnaudos toliau – PBA išlaidos).

(35) Kaip paaiškinta toliau, Komisija šiame tyrime padarė išvadą, kad remiantis turimais įrodymais ir atsižvelgiant į tai, kad Kinijos vyriausybė nebendradarbiavo, buvo tikslinga taikyti pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį.

3.2.1. *Didelių iškraipymų buvimas*

(36) Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkte nustatyta, kad „dideli iškraipymai yra tokie iškraipymai, kai nurodytos kainos ar sąnaudos, įskaitant žaliavų ir energijos sąnaudas, nepriklauso nuo laisvosios rinkos veiksnių, kadangi jas veikia didelis valstybės kišimasis. Vertinant, ar esama didelių iškraipymų, *inter alia*, atsižvelgiama į poveikį, kurį gali daryti vienas ar daugiau toliau nurodytų elementų:

— *tai, kad atitinkamoje rinkoje daugiausia veikia bendrovės, priklausančios eksportuojančios valstybės valdžios institucijoms ar jų kontroliuojamos arba strategiškai prižiūrimos, arba šios bendrovės vadovaujasi valdžios institucijų gairėmis;*

— *valstybės dalyvavimas įmonių veikloje, suteikiantis jai galimybę daryti poveikį kainoms arba sąnaudoms;*

— *viešoji politika arba priemonės, kuriomis diskriminuojama vidaus tiekėjų naudai arba kitaip veikiama laisvoji rinka;*

— *bankroto, bendrovių ar nuosavybės teisės aktų nebuvimas, diskriminacinis jų taikymas ar netinkamas jų vykdymo užtikrinimas;*

— *darbo užmokesčio sąnaudų iškraipymas;*

— *viešosios politikos tikslus įgyvendinančių ar kitaip nuo valstybės priklausomų institucijų sudaroma galimybė gauti finansavimą.*“

(37) Kadangi pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto sąrašas nėra baigtinis, išvadai dėl didelių iškraipymų padaryti nėra būtina atsižvelgti į visus elementus. Be to, tos pačios faktinės aplinkybės gali būti panaudotos įrodant, kad esama vieno ar kelių to sąrašo elementų.

(38) Tačiau visos išvados dėl didelių iškraipymų, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, turi būti padarytos remiantis visais turimais įrodymais. Siekiant bendrai įvertinti, ar esama iškraipymų, taip pat gali būti atsižvelgiama į bendrą kontekstą ir padėtį eksportuojančioje šalyje, visų pirma jei per pagrindinius eksportuojančios šalies ekonominės ir administracinės struktūros elementus vyriausybei suteikiami esminiai įgaliojimai kištis į ekonomiką tiek, kad kainos ir sąnaudos priklausytų ne nuo laisvos rinkos jėgų raidos.

(39) Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies c punkte nustatyta, kad: „kai Komisija turi tinkamai pagrįstos informacijos, kad tam tikroje valstybėje ar tam tikrame tos valstybės sektoriuje gali būti didelių iškraipymų, kaip nurodyta b punkte, ir kai tikslinga siekiant veiksmingai taikyti šį reglamentą, Komisija parengia, viešai skelbia ir reguliariai atnaujina ataskaitą, kurioje apibūdinamos b punkte nurodytos rinkos aplinkybės toje valstybėje ar sektoriuje“.

(40) Remdamasi šia nuostata Komisija parengė ataskaitą dėl Kinijos (toliau – ataskaita) ([7]), kurioje surinkti įrodymai, kad daugeliu ekonomikos lygmenų esama didelio valstybės kišimosi, įskaitant konkrečius iškraipymus, susijusius su daugeliu pagrindinių gamybos veiksnių (pvz., žeme, energija, kapitalu, žaliavomis ir darbu), ir iškraipymus konkrečiuose sektoriuose (pvz., cheminių medžiagų sektoriuje). Suinteresuotosios šalys paragintos paneigti tyrimo byloje tyrimo inicijavimo metu surinktus įrodymus, pateikti dėl jų pastabų arba juos papildyti. Ataskaita dėl Kinijos į tyrimo bylą buvo įtraukta tyrimo inicijavimo etapu. Skunde taip pat pateikta tam tikrų svarbių ataskaitą papildančių įrodymų.

(41) Skundo pateikėjas rėmėsi ataskaitoje pateiktais įrodymais, kad Kinijos natrio benzoato pramonės sektoriuje esama iškraipymų. Šie iškraipymai atsiranda dėl Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR) organizavimo, kuris grindžiamas socialinės rinkos ekonomikos koncepcija, plėtojama vadovaujant Kinijos komunistų partijai (toliau – KKP), ir apima visus esminius valstybės aspektus. Skunde teigiama, kad ekonominiu lygmeniu KKP vykdo ypač griežtą kontrolę, o tai lemia didelę valstybės valdomų įmonių svarbą ekonomikai ir didelį KKP poveikį privačiajam sektoriui. Skundo pateikėjas nurodė tris pagrindinius Kinijos vyriausybės kišimosi į Kinijos ekonomiką kanalus: valstybės administracinė, finansinė ir reguliavimo kontrolė ([8]).

(42) Skundo pateikėjas taip pat nurodė Komisijos išvadas keliuose neseniai atliktuose tyrimuose dėl chemijos sektoriaus Kinijoje, kurios patvirtino, kad esama didelių iškraipymų ([9]).

(43) Be to, skunde priminta apie toliau nurodytus elementus, dėl kurių atsirado didelių iškraipymų.

(44) Pirma, natrio benzoato sektoriuje daugiausia veikia įmonės, kurios priklauso valstybės institucijoms ar yra jų kontroliuojamos arba strategiškai prižiūrimos, arba šios įmonės vadovaujasi valdžios institucijų gairėmis.

(45) Skundo pateikėjas tvirtina, kad Kinijos vyriausybė užtikrina didelę įtaką tiek valstybės valdomoms įmonėms, tiek privačioms bendrovėms, visų pirma skatinamose pramonės šakose, pavyzdžiui, chemijos sektoriuje, kuriame gaminamas ir natrio benzoatas. Kinijos vyriausybė ir KKP kontroliuoja valstybės valdomas įmones ir formuoja jų organizacinę struktūrą bei konkurencinę aplinką, kad būtų pasiekiami strateginiai ekonominiai tikslai, visų pirma skirdamos pagrindinius vadovus per KKP organizavimo departamentą ir juos kontroliuodamos bei suteikdamos valstybės įmonėms lengvatinę prieigą prie svarbių išteklių ([10]).

(46) Be to, tiek nacionaliniu, tiek vietos lygmeniu Kinijos vyriausybė įsteigė Valstybės turto priežiūros ir administravimo komisiją (SASAC), skirtą atstovauti valstybės akcininkų interesams valstybės valdomose įmonėse. Be to, Kinijos vyriausybė priėmė įstatymą dėl valstybės valdomo įmonių turto, kuriuo, be kitų priemonių, valstybei suteikiami įgaliojimai kontroliuoti ir valdyti strategines pramonės šakas. Taip pat skunde teigiama, kad socialinių kreditų sistema sustiprina partijos įtaką Kinijos įmonėms ir kad dėl jos atsiranda grėsmė, kad užsienio bendrovės bus verčiamos laikytis atitinkamos Kinijos pramonės politikos. Skundo pateikėjas taip pat teigia, kad 14-uoju penkmečio planu Kinijos vyriausybė siekia palaikyti socialistinę politiką ir sustiprinti ekonomikos augimą. Kalbant apie valstybės valdomas įmones, penkmečio planu siekiama sukurti stipresnį ryšį tarp Kinijos vyriausybės ir valstybės valdomų įmonių ([11]).

(47) Skunde teigiama, kad Kinijos vyriausybė ir toliau išlaiko didelę nuosavybės dalį, visų pirma tolueno ([12]) darinių pramonės sektoriuje. Valstybės valdomos įmonės atliko svarbų vaidmenį sudarant palankesnes sąlygas Kinijos vyriausybei kištis į KLR cheminių medžiagų sektorių. Šios valstybės valdomos įmonės išlaiko dominuojančią padėtį pradinės grandies žaliavų tiekimo grandinėje, naudodamosi privilegijuota prieiga prie vyriausybės paskirstomų išteklių, be kita ko, finansavimo, subsidijų, žemės naudojimo teisių ir kitų formų valstybės paramos. Be to, jų glaudus prisiderinimas prie valstybės politikos priemonių ir didelė įtaka vyriausybės sprendimų priėmimo procesuose dar labiau sustiprina jų strateginę poziciją šiame sektoriuje ([13]).

([7]) Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl didelių Kinijos Liaudies Respublikos ekonomikos iškraipymų prekybos apsaugos tyrimų tikslais, 2024 m. balandžio 10 d., (SWD(2024) 91 *final*).
([8]) Nekonfidenciali skundo versija, 59–94 punktai.
([9]) 2021 m. birželio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/983 dėl iš KLR importuojamos apdirbamosios aliuminio folijos, 73 punktas.
([10]) Nekonfidenciali skundo versija, 95 punktas.
([11]) Nekonfidenciali skundo versija, 96–98 punktai.
([12]) Toluenas yra viena pagrindinių žaliavų, naudojamų natrio benzoato gamybai.
([13]) Nekonfidenciali skundo versija, 99 punktas.

(48) Skunde nurodyti bent trys didžiausi tolueno gamintojai pasaulyje, kurie visi yra Kinijos valstybės valdomos įmonės. Kinijos vyriausybė šioms bendrovėms reguliariai skiria finansinius išteklius, todėl tolueno ir natrio benzoato rinkos iškraipomos ([14]).

(49) Privačios bendrovės taip pat yra glaudžiai kontroliuojamos Kinijos vyriausybės. Skundo pateikėjas pateikia privačių bendrovių, gaminančių natrio benzoatą, kurioms buvo taikomi lengvatiniai pelno mokesčio tarifai, valstybės dotacijos ar subsidijos, pavyzdį. Kinijos vyriausybės dalyvavimas natrio benzoato rinkoje taip pat apima KKP narių dalyvavimą įmonių valdymo struktūrose ([15]).

(50) Remdamasis tuo, kas išdėstyta, skundo pateikėjas daro išvadą, kad Kinijos natrio benzoato rinkoje daugiausia veikia įmonės, kurios priklauso Kinijos vyriausybei, yra jos remiamos finansiškai, politiškai kontroliuojamos ir (arba) strategiškai prižiūrimos arba vadovaujasi valstybės gairėmis.

(51) Antra, dėl valstybės dalyvavimo tiek valstybės valdomų įmonių, tiek natrio benzoato bendrovių veikloje valstybės institucijos taip pat gali kištis į kainas ir (arba) sąnaudas.

(52) Skunde nurodyta, kad Kinijos vyriausybė išlaiko įtaką valstybės valdomose įmonėse skirdama ir atleisdama pagrindinius šių įmonių vadovus, o tai yra pagrindinė Valstybės tarybos valstybės turto priežiūros ir administravimo komisijos (SASAC) atsakomybė. Be to, ji tai daro darydama didelę įtaką ypatingos svarbos žaliavų, reikalingų natrio benzoato gamybai, ypač tolueno ir natrio hidroksido, gamybai ([16]).

(53) Viena iš pagrindinių Kinijos vyriausybės strategijų, kuriomis siekiama išlaikyti valstybės valdomų įmonių kontrolę, yra personalo vadovų, neretai KKP narių, skyrimas. Kinijos valstybės įmonių įstatyme aiškiai nustatyta, kad SASAC ir vietos lygmens SASAC turi įgaliojimus skirti valstybės valdomų įmonių vadovybę. Be to, SASAC reglamente patvirtinta, kad viena iš jų pareigų yra „skirti arba atleisti valstybės valdomų įmonių atsakingus asmenis“. Skundo pateikėjas remiasi Komisijos ataskaitoje pateiktomis išvadomis, teigdamas, kad tai yra „didelės valstybės įtakos požymis, atsižvelgiant į valstybės valdomų įmonių dydį ir dominuojantį valstybės valdomos ekonomikos vaidmenį Kinijoje“. Šią didelę įtaką dar labiau sustiprina tai, kad KKP tiesiogiai dalyvauja skiriant valstybės valdomų įmonių vadovus ir turi teisę nustatyti atitinkamas procedūras ir rekomenduoti konkrečius kandidatus šioms pareigoms eiti ([17]).

(54) Be to, Kinijos valstybės valdomoms įmonėms suteikiamos lengvatinės sąlygos naudotis ne tik įvairiais gamybos ištekliais, tokiais kaip žemė ir energija, bet ir finansavimo sistemomis. Dėl didelio valstybės kišimosi į bendrovių veiklą iškraipomas išteklių paskirstymas, todėl vėliau iškraipomos sąnaudos ir pagamintų produktų kainos. Be to, Kinijos vyriausybė daro įtaką cheminių produktų, tokių kaip natrio benzoatas, sąnaudoms ir kainoms, nes ji dalyvauja pradinės grandies žaliavų ir gamybos išteklių, būtinų jam gaminti, sektoriuose ir į juos kišasi. Pavyzdžiui, didelės apimties tolueno gamybą KLR daugiausia lemia sparčios investicijos ir plėtra šiame sektoriuje, taip pat finansavimo ir žaliavų prieinamumas. Dėl perteklinių tolueno gamybos pajėgumų buvo daugiau investuojama į galutinės grandies pramonės sektorius, visų pirma į natrio benzoato sektorių. Be to, Kinijos vyriausybė toliau kišasi į energijos kainas ir sąnaudas. Nors Kinijos vyriausybė dėjo tam tikras pastangas, kad sukurtų konkurenciją rinkoje ir leistų kainas nustatyti atsižvelgiant į rinkos jėgas, energijos kainos vis dar yra griežtai kontroliuojamos. Dėl šios aplinkybės Kinijos vyriausybė neabejotinai gali gerokai sumažinti energijos kainas cheminių medžiagų, visų pirma tolueno ir natrio benzoato, gamintojų naudai ([18]).

(55) Trečia, Kinijos vyriausybė ypač kišasi į energetikos sektorių ir elektros energijos rinką, subsidijuodama anglis kaip pagrindinį energijos šaltinį garo gamybai. Be to, elektros energijos rinkoje daugiausia veikia įmonės, pavaldžios Kinijos valdžios institucijoms.

(56) Skunde teigiama, kad Kinijos vyriausybė tiesioginėmis subsidijomis, lengvatiniu finansavimu ir kainų kontrole užtikrina, kad anglys būtų dirbtinai pigios, o tai naudinga pramonės sektoriams, kurie jas naudoja kaip pirminį energijos šaltinį. Nors anglys daugiausia naudojamos elektros energijai gaminti, jos taip pat labai svarbios pramoninio garo, kuris yra labai svarbus cheminių medžiagų gamybos ir kitų daug energijos suvartojančių procesų išteklius, gamybai. Kinijos vyriausybė daro dar didesnę įtaką kontroliuodama kainas. Pavyzdžiui,

([14]) Nekonfidenciali skundo versija, 100–102 punktai.
([15]) Nekonfidenciali skundo versija, 102–107 punktai.
([16]) Nekonfidenciali skundo versija, 110 punktas.
([17]) Nekonfidenciali skundo versija, 111–113 punktai.
([18]) Nekonfidenciali skundo versija, 113–120 punktai.

nacionalinė plėtros ir reformų komisija (NDRC) nustatė pagrįstą vidutinės trukmės ir ilgalaikių anglių sandorių kainų intervalą nuo 570 CNY iki 770 CNY už toną. Be to, pagrindinės valstybės valdomos kalnakasybos įmonės, pavyzdžiui, „China Shenhua Energy Co." ir „China Coal Energy Co.", dažnai parduoda anglis už ribojamą kainą, taip užtikrindamos stabilias, bet dirbtinai mažas galutinės grandies pramonės sektorių sąnaudas ([19]).

(57) Skunde taip pat teigiama, kad, be garo gamybos, Kinijos subsidijuojamas anglių sektorius taip pat suteikia nesąžiningą pranašumą vidaus pramonei dėl savo poveikio elektros energijos tiekimui ir kainodarai. Nuo 2022 m. anglimis kūrenamos elektrinės pagamino 60 % Kinijos elektros energijos. Kinijos vyriausybės vaidmuo elektros energijos rinkoje apima ne tik subsidijas kurui, bet ir tiesioginės nuosavybės ir kainodaros kontrolę, todėl sukuriama sistema, kurioje elektros energijos sąnaudos dirbtinai sumažinamos. Elektros energijos sektoriuje dominuoja valstybės valdomos įmonės. Dėl didelės valstybės vykdomos elektros energijos kainodaros ir skirstymo kontrolės atsiranda didelių rinkos iškraipymų. KLR modelis užtikrina dirbtinai mažas elektros energijos sąnaudas pramoniniams naudotojams. Ši intervencija naudinga sektoriams, kuriuose suvartojama daug energijos, visų pirma chemijos pramonės sektoriui, kuriame elektros energija sudaro didelę gamybos sąnaudų dalį ([20]).

(58) Ketvirta, Kinijos vyriausybė įgyvendina viešąją politiką arba priemones, kuriomis diskriminuojama vietos tiekėjų naudai arba kitaip veikiama laisvoji rinka.

(59) Kinijos ekonomikos plėtra nustatoma taikant sudėtingą planavimo sistemą, pagal kurią suformuojami prioritetai ir iškeliami tikslai, kuriais vadovautis ir kurių siekti turi centrinės ir vietos valdžios institucijos. Šiuose planuose, apimančiuose beveik visus ekonomikos sektorius, nustatyti konkretūs privalomi tikslai, kurių stebėseną valdžios institucijos vykdo kiekvienu administraciniu lygmeniu. Planavimo mechanizmas padeda paskirstyti išteklius ir nukreipti juos sektoriams, kurie vyriausybės laikomi strateginiais arba politiškai svarbiais, o ne atsižvelgiant į rinkos jėgas ([21]).

(60) Kinijos vyriausybė įvairiuose politikos dokumentuose nuolat daug dėmesio skyrė chemijos pramonei ir aiškiai formavo priemones, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas vietos cheminių medžiagų gamintojams. Pavyzdžiui, pagrindiniame 14-ajame penkmečio plane išdėstytos Kinijos vyriausybės strateginės vizijos dėl tradicinių pramonės šakų pertvarkos ir modernizavimo ir strateginių besiformuojančių pramonės sektorių, tokių kaip chemijos, statybinių medžiagų, naujų medžiagų ir cheminių pluoštų sektoriai, plėtros kryptis. Be to, 2024 m. pramonės struktūros koregavimo žinyno versijoje chemijos ir naftos chemijos pramonės sektoriai laikomi skatinamaisiais. Turėdami šį statusą šie pramonės sektoriai paprastai gali naudotis įvairiomis subsidijomis ir finansine parama – viešųjų finansų, mokesčių, kreditų, importo ir eksporto, taip pat žemės srityse. Skundo pateikėjas daro išvadą, kad Kinijos vyriausybė aktyviai kontroliuoja ir reguliuoja visos natrio benzoato cheminių medžiagų vertės grandinės gamybą ir pardavimą nacionaliniu ir provincijų lygmenimis ([22]).

(61) Penkta, kaip ir bet kuriame kitame Kinijos ekonomikos sektoriuje, natrio benzoato sektoriuje esama iškraipymų, atsirandančių dėl diskriminacinio Kinijos bankroto, įmonių ir nuosavybės taisyklių taikymo arba netinkamo jų vykdymo užtikrinimo. Remiantis skundu, Kinijos bankroto sistema yra nepakankama, kad ją taikant būtų galima įgyvendinti pagrindinius tikslus, pvz., sąžiningai padengti reikalavimus ir skolas ir užtikrinti kreditorių ir skolininkų teises. Kinijos bankroto įstatymas sistemingai nepakankamai įgyvendinamas ir daugiausia taikomas mažosioms įmonėms. Skundo pateikėjas remiasi Komisijos ataskaita, siekdamas pagrįsti menką bankroto įstatymo vykdymo užtikrinimą, visų pirma dėl nepakankamai aiškių procedūros pradėjimo kriterijų ir jos rezultatų, taip pat dėl didelės valstybės institucijų įtakos vykdant bankroto procedūras. Be to, nepakankamas bankroto įstatymų vykdymo užtikrinimas daro poveikį Kinijos finansų ir skolinimosi rinkai, nes šioms įmonėms teikiamos netiesioginės valstybės garantijos ir taip iškraipomos kreditų kainos ir galimybės gauti finansavimą ([23]). Be to, kalbant apie nuosavybės įstatymus, šios sistemos trūkumai yra ypač aiškūs KLR žemės nuosavybės ir žemės naudojimo teisių srityse. Žemės paskirstymas priklauso tik nuo valstybės, kuri gali siekti politinių tikslų, o ne laikytis laisvosios rinkos principų. Nors yra keletas įstatymų, kuriais siekiama skaidriai ir rinkos kainomis paskirstyti žemės naudojimo teises, skundo pateikėjas teigia, kad šių nuostatų dažnai nesilaikoma ([24]). Skundo pateikėjas daro išvadą, kad, kaip ir bet kuriame kitame Kinijos ekonomikos sektoriuje, natrio benzoato gamintojams taikomos Kinijos bankroto, bendrovių ir nuosavybės taisyklės, todėl jie taip pat patiria iškraipymų, atsirandančių dėl diskriminacinio šių įstatymų taikymo arba netinkamo jų vykdymo užtikrinimo.

([19]) Nekonfidenciali skundo versija, 121–125 punktai.
([20]) Nekonfidenciali skundo versija, 126–129 punktai.
([21]) Nekonfidenciali skundo versija, 130 punktas.
([22]) Nekonfidenciali skundo versija, 131–133 punktai.
([23]) Nekonfidenciali skundo versija, 135 punktas.
([24]) Nekonfidenciali skundo versija, 137 punktas.

(62) Šešta, natrio benzoato sektoriuje iškraipomos ir darbo užmokesčio sąnaudos. Skunde teigiama, kad darbo užmokesčio nustatymas KLR nėra susijęs su įprastomis rinkos jėgomis ar tikrai laisvomis kolektyvinėmis derybomis, todėl darbo užmokesčio sąnaudos yra labai iškraipomos. Dėl struktūrinių kliūčių, trukdančių darbuotojams ir darbdaviams laisvai burtis į organizacijas, KLR negali visiškai susiformuoti tikrai rinka grindžiamos darbo užmokesčio sistemos. Praktiškai teisiškai pripažįstama tik viena profesinė sąjunga – Visos Kinijos profesinių sąjungų federacija (ACFTU). Tačiau ACFTU nėra nepriklausoma nuo valstybės. Be to, iš įrodymų matyti, kad ACFTU aukštas pareigas dažnai eina valstybės valdomų įmonių aukšto rango partijos pareigūnai arba privačių bendrovių vadovai ([25]).

(63) Be to, Kinijos darbo jėgos judumas labai ribojamas dėl namų ūkių registravimo sistemos (*hukou*), pagal kurią galimybė gauti visapusiškas socialinės apsaugos ir visuomenės gerovės išmokas suteikiama tik asmenims, oficialiai užsiregistravusiems kaip tam tikros administracinės teritorijos gyventojai. Dėl to daug žemos kvalifikacijos darbuotojų vis dar negali naudotis svarbiausiomis viešosiomis paslaugomis ir atsiduria nesaugiose darbo vietose, dažnai priversti sutikti su mažesniu darbo užmokesčiu ir prastesnėmis darbo sąlygomis, palyginti su jų darbo vietos teritorijoje registruotais darbuotojais. Skunde teigiama, kad dėl tokio skirtingo požiūrio Kinijos darbo rinkoje neišvengiamai iškraipomos darbo užmokesčio sąnaudos ([26]).

(64) Kaip ir bet kuriam kitam Kinijos ekonomikos sektoriui, natrio benzoato pramonės sektoriui taip pat taikomi Kinijos darbo įstatymai, todėl šie darbo užmokesčio sąnaudų iškraipymai jam taip pat daro poveikį. Darbo užmokesčio sąnaudų iškraipymai tampa dar didesni dėl Kinijos valstybės teikiamų subsidijų už darbuotojus, kurios visų pirma skiriamos natrio benzoato gamintojams ([27]).

(65) Galiausiai skundo pateikėjas teigė, kad natrio benzoato sektoriuje esama didelių iškraipymų pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį.

(66) Komisija išnagrinėjo, ar, atsižvelgiant į tai, kad esama didelių iškraipymų, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą, buvo tikslinga naudoti Kinijos vidaus rinkos kainas ir sąnaudas. Komisija tai padarė remdamasi byloje turimais įrodymais. Byloje turimi įrodymai apėmė ataskaitoje pateiktus įrodymus, kurie grindžiami viešai prieinamais šaltiniais.

(67) Atliekant tą analizę buvo nagrinėjamas didelis valstybės kišimasis į Kinijos ekonomiką apskritai ir konkreti rinkos padėtis susijusiame sektoriuje, įskaitant nagrinėjamojo produkto sektorių. Be to, Komisija šiuos įrodymus papildė pati atlikusi tyrimą dėl įvairių kriterijų, tinkamų didelių iškraipymų buvimui Kinijoje patvirtinti.

3.2.2. *Dideli iškraipymai, darantys poveikį Kinijos vidaus rinkos kainoms ir sąnaudoms*

(68) Kinijos ekonominė sistema grindžiama „socialistinės rinkos ekonomikos“ sąvoka. Ta sąvoka yra įtvirtinta Kinijos Konstitucijoje ir pagal ją nustatomas Kinijos ekonomikos valdymas. Pagrindinis principas yra „gamybos priemonių socialistinė viešoji nuosavybė, t. y. visų žmonių nuosavybė ir darbo žmonių kolektyvinė nuosavybė“ ([28]).

(69) Planinė ekonomika yra „pagrindinė nacionalinės ekonomikos jėga“, o valstybė yra įgaliota užtikrinti jos „konsolidavimą ir augimą“ ([29]). Iš tiesų, palyginti su 13-uoju penkmečio planu, SASAC patvirtino, kad bendras centrinių įmonių turtas įgyvendinant 14-ąjį penkmečio planą padidėjo 44,6 %, ir taip buvo „veiksmingai skatinama integruota pradinės ir galutinės grandies įmonių plėtra pramonės grandinėje ir tvirtai remiamas sėkmingas pagrindinių šalies ekonominio ir socialinio vystymosi tikslų ir užduočių įgyvendinimas“ ([30]).

(70) Todėl dėl bendros Kinijos ekonomikos struktūros sudaromos sąlygos ne tik dideliam valstybės kišimuisi į ekonomiką, bet aiškiai įgaliojama tokį kišimąsi vykdyti. Sąvoka „viešosios nuosavybės viršenybė prieš privačiąją“ dominuoja visoje teisės sistemoje ir visuose pagrindiniuose teisės aktuose yra pabrėžiama kaip bendras principas.

([25]) Nekonfidenciali skundo versija, 139–140 punktai.
([26]) Nekonfidenciali skundo versija, 142 punktas.
([27]) Nekonfidenciali skundo versija, 143–144 punktai.
([28]) Ataskaitos 2 skyrius, p. 7.
([29]) Ataskaitos 2 skyrius, p. 7–8.
([30]) Žr. adresu http://finance.people.com.cn/n1/2026/0128/c1004-40654753.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).

(71) Kinijos nuosavybės teisė yra geriausias pavyzdys: ji susijusi su pirminiu socializmo etapu, kai valstybė įpareigojama išsaugoti pagrindinę ekonominę sistemą, kurioje svarbiausia yra viešoji nuosavybė. Toleruojamos kitos nuosavybės formos, o įstatymai leidžia jas plėtoti kartu su valstybės nuosavybe ([31]).

(72) Be to, pagal Kinijos teisę socialistinė rinkos ekonomika plėtojama vadovaujant KKP. Kinijos valstybės ir KKP struktūros yra tarpusavyje susijusios visais lygmenimis (teisiniu, instituciniu, asmeniniu) ir sudaro stiprią struktūrą, kurioje KKP ir valstybės vaidmenys yra neatskiriami.

(73) 2018 m. kovo mėn. iš dalies pakeitus Kinijos Konstituciją, pagrindinis KKP vaidmuo tapo dar svarbesnis, nes jis buvo dar kartą patvirtintas Konstitucijos 1 straipsnio tekste.

(74) Po jau esamo nuostatos pirmojo sakinio „Socialistinė sistema yra pagrindinė Kinijos Liaudies Respublikos sistema“ įterptas naujas antras sakinys „Skiriamasis Kinijos socializmo bruožas yra Kinijos komunistų partijai tenkantis vadovaujamasis vaidmuo.“ ([32]) Tai rodo neabejotiną ir vis didėjančią KKP vykdomą Kinijos ekonominės sistemos kontrolę.

(75) Toks vadovavimas ir kontrolė būdingi Kinijos sistemai ir yra gerokai didesni nei kitose šalyse, kurių vyriausybės vykdo bendrąją makroekonominę kontrolę ir kuriose veikia laisvosios rinkos jėgos.

(76) Kinijos valstybė vykdo intervencinę ekonominę politiką siekdama tikslų, kurie sutampa su KKP nustatyta politine darbotvarke, o ne atspindi laisvojoje rinkoje vyraujančias ekonomines sąlygas ([33]). Kinijos valdžios institucijos taiko įvairias intervencines ekonomines priemones, įskaitant pramoninio planavimo sistemą, finansų sistemą ir reglamentavimo aplinkos lygį.

(77) Pirma, bendros administracinės kontrolės lygmeniu Kinijos ekonomikos kryptis grindžiama sudėtinga pramoninio planavimo sistema, kuri veikia visą šalies ekonominę veiklą. Visi šie planai apima išsamią ir sudėtingą sektorių ir kompleksinių politikos sričių matricą, jie yra visuose valdžios lygmenyse.

(78) Provincijų lygmens planai yra detalūs, o nacionaliniuose planuose nustatomi šiek tiek platesni tikslai. Planuose taip pat nurodomos priemonės atitinkamoms pramonės šakoms ir (arba) sektoriams remti ir terminai, per kuriuos turi būti pasiekti tikslai. Į kai kuriuos planus vis dar įtraukiami aiškūs numatomi tikslai.

(79) Pagal planus atskiri pramonės sektoriai ir (arba) projektai išskiriami kaip (teigiami arba neigiami) prioritetai, atitinkantys vyriausybės prioritetus, ir jiems priskiriami konkretūs vystymosi tikslai (pramonės modernizavimas, tarptautinė plėtra ir kt.).

(80) Ekonominės veiklos vykdytojai – tiek privatūs, tiek valstybės valdomi – turi veiksmingai pritaikyti savo verslo veiklą prie planavimo sistema nustatytų realijų. Taip yra ne tik dėl privalomo planų pobūdžio, bet ir dėl to, kad atitinkamos Kinijos valdžios institucijos visais valdžios lygmenimis laikosi planų sistemos ir atitinkamai naudojasi joms suteiktais įgaliojimais ir taip skatina ekonominės veiklos vykdytojus laikytis planuose nustatytų prioritetų ([34]).

(81) Antra, finansinių išteklių skirstymo lygmeniu Kinijos finansų sistemoje dominuoja valstybės valdomi komerciniai ir politines priemones įgyvendinantys bankai. Šie bankai, nustatydami ir įgyvendindami savo skolinimo politiką, turi derintis prie vyriausybės pramonės politikos tikslų, o ne pirmiausia įvertinti ekonominę konkretaus projekto naudą ([35]).

([31]) Ataskaitos 2 skyrius, p. 10, 18.
([32]) Paskelbta adresu http://www.npc.gov.cn/zgrdw/englishnpc/Constitution/node_2825.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([33]) Ataskaitos 2 skyrius, p. 29–30.
([34]) Ataskaitos 4 skyrius, p. 57, 92.
([35]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 149–150.

(82) Tai pasakytina ir apie kitas Kinijos finansų sistemos sudedamąsias dalis, kaip antai akcijų rinkas, obligacijų rinkas, privačiojo akcinio kapitalo rinkas ir kt. Be to, šios finansų sektoriaus dalys yra instituciškai ir funkciškai sukurtos taip, kad būtų siekiama ne kuo labiau pagerinti finansų rinkų efektyvų veikimą, o užtikrinti kontrolę ir leisti valstybei ir KKP kištis ([36]).

(83) Trečia, reglamentavimo aplinkos lygmeniu, valstybės kišimasis į ekonomiką būna keleto formų. Pavyzdžiui, viešųjų pirkimų taisyklės reguliariai naudojamos siekiant kitų nei ekonominio veiksmingumo politikos tikslų, taip sumenkinant rinka grindžiamus principus toje srityje. Taikomuose teisės aktuose konkrečiai nustatyta, kad viešieji pirkimai vykdomi siekiant palengvinti pagal valstybės politiką nustatytų tikslų įgyvendinimą. Tačiau šių tikslų pobūdis lieka neapibrėžtas, todėl sprendimus priimančios institucijos turi didelę veiksmų laisvę ([37]).

(84) Panašiai investicijų srityje Kinijos vyriausybė toliau reikšmingai kontroliuoja valstybės ir privačių investicijų paskirtį ir dydį ir tam daro didelę įtaką. Investicijų tikrinimą, taip pat įvairias paskatas, apribojimus ir draudimus, susijusius su investicijomis, valdžios institucijos naudoja kaip svarbią priemonę pramonės politikos tikslams remti, pavyzdžiui, išlaikyti valstybės kontrolę pagrindiniuose sektoriuose arba stiprinti vidaus pramonę ([38]).

(85) Apibendrinant, Kinijos ekonomikos modelis yra pagrįstas tam tikromis pagrindinėmis aksiomomis, kuriomis numatomas ir skatinamas įvairialypis valstybės kišimasis. Toks didelis valstybės kišimasis neatitinka laisvo rinkos jėgų veikimo, todėl gali būti iškraipomas veiksmingas išteklių paskirstymas pagal rinkos principus ([39]).

3.2.2.1. Dideli iškraipymai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto pirmą įtrauką: atitinkamoje rinkoje daugiausia veikia įmonės, priklausančios eksportuojančios valstybės valdžios institucijoms ar jų kontroliuojamos arba strategiškai prižiūrimos, arba šios įmonės vadovaujasi valdžios institucijų gairėmis

(86) Įmonės, kurios priklauso valstybei, yra jos kontroliuojamos ir (arba) strategiškai prižiūrimos arba vadovaujasi valstybės gairėmis, Kinijoje sudaro labai didelę ekonomikos dalį.

(87) Nagrinėjamojo produkto sektoriuje daugiausia veikia privačios bendrovės, pavyzdžiui, „Tianjin Dongda Chemical Group“ ([40]) arba „Wuhan Youji“ ([41]). Vis dėlto tolueno, kuris naudojamas natrio benzoatui gaminti, pradinės grandies sektoriuje, nepaisant to, kad kai kurie gamintojai yra privačios bendrovės (pavyzdžiui, „Hengli Petrochemicals“ ([42])), valstybės nuosavybės dalis tebėra didelė, o kai kuriuos gamintojus kontroliuoja valstybė (pavyzdžiui, tiek „Sinopec“ ([43]), tiek „Sinochem“ ([44]) yra valstybės valdomos įmonės kurias kontroliuoja SASAC ([45]).

(88) Be to, KKP kišimasis į veiklos sprendimų priėmimą tapo norma ne tik valstybės valdomose įmonėse, bet ir privačiose bendrovėse ([46]), o KKP siekia vadovauti beveik visiems šalies ekonomikos aspektams. Iš tiesų dėl valstybės įtakos, daromos per bendrovių KKP struktūras, ekonominės veiklos vykdytojai faktiškai yra kontroliuojami ir politiškai prižiūrimi vyriausybės, atsižvelgiant į tai, kaip glaudžiai yra susijusios Kinijos valstybės ir partijos struktūros. Be to, visam nagrinėjamojo produkto sektoriui taikomos kelios vyriausybės politikos priemonės, pavyzdžiui, 14-asis žaliavų penkmečio planas ([47]), kuriame tiesiogiai kalbama apie naftos

([36]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 153–171.
([37]) Ataskaitos 7 skyrius, p. 204–205.
([38]) Ataskaitos 8 skyrius, p. 207–208, 242–243.
([39]) Ataskaitos 2 skyrius, p. 19–24, 4 skyrius, p. 69, p. 99–100, 5 skyrius, p. 130–131.
([40]) Žr. adresu http://www.tjddgroup.com/ (žiūrėta 2026 m. gegužės 21 d.).
([41]) Žr. adresu https://www.chinaorganic.com/ (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([42]) Žr. 2025 m. „Hengli Petrochemicals“ metinę ataskaitą, p. 67, paskelbta adresu http://file.finance.sina.com.cn/211.154.219.97:9494/MRGG/CNSESH_STOCK/2026/2026-4/2026-04-15/12087185.PDF (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([43]) Žr. adresu http://www.sinopec.com/listco/en/000/000/042/42474.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([44]) Žr. adresu http://www.sinochemhx.com/shxsen/ywgl/zycp/hcszb/jyxpe/A076003001005002Gone1.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([45]) Žr. adresu http://wap.sasac.gov.cn/n2588045/n27271785/n27271792/c14159097/content.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([46]) KKP konstitucijos 33 straipsnis, Kinijos bendrovių įstatymo 19 straipsnis. Žr. ataskaitos 3 skyrių, p. 47–50.
([47]) 14-ojo žaliavų penkmečio plano IV.3 ir IV.1 skirsniai, paskelbta adresu https://www.miit.gov.cn/zwgk/zcwj/wjfb/tz/art/2021/art_2960538d19e34c66a5eb8d01b74cbb20.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).

chemijos ir chemijos sektorius, nurodant, kad „[n]aftos chemijos ir chemijos, plieno, spalvotųjų metalų, statybinių medžiagų ir kituose sektoriuose įsteigsime keletą pirmaujančių pramonės grandinės įmonių, kurios, pasinaudodamos pagrindiniais konkurenciniais pranašumais, bus lyderės ekosistemoje <...>. Chemijos ir statybinių medžiagų sektoriuose pirmaujančių įmonių vadovaujamasis vaidmuo bus pasitelktas įmonių reformai ir restruktūrizavimui skatinti.“

(89) Be to, siekiant „skatinti stabilų naftos chemijos pramonės veikimą ir struktūrinį optimizavimą bei modernizavimą“ ir „plėsti veiksmingas investicijas ir skatinti pertvarką bei modernizavimą“ parengtas darbo planas dėl stabilaus naftos chemijos ir chemijos pramonės augimo ([48]).

(90) Panašiai provincijų lygmeniu Šandongo 14-uoju chemijos pramonės plėtros penkmečio planu ([49]) siekiama „skatinti aukštos kokybės chemijos pramonės plėtrą provincijoje“ ir „visapusiškai skatinti pramonės bazės modernizavimą ir pramonės grandinės modernizavimą, <...> spartinti atsiliekančių ir neveiksmingų gamybos pajėgumų panaikinimą, <...> padėti įmonėms jungtis ir vykdyti reorganizaciją, optimizuoti išteklių paskirstymą ir pramonės grandinės struktūrą, taip pat didinti gamybos efektyvumą ir pelningumą“.

(91) Be to, Hubėjaus 14-ajame ekonominės ir socialinės plėtros penkmečio plane ir 2035 m. perspektyvose ([50]) nustatyta, kad valdžios institucijos „optimizuos specializuotų alyvų ir galutinės grandies etileno pramonės plėtrą, atnaujins tradicinius pramonės sektorius, pavyzdžiui, fosforo cheminių medžiagų, druskų cheminių medžiagų ir anglių cheminių medžiagų sektorius, aktyviai kurs aukščiausios klasės grynąsias chemines medžiagas ir naujas chemines medžiagas, optimizuos chemijos pramonės išdėstymą palei Jangdzės upę ir sutelks dėmesį į kelių žaliųjų ir pažangių specializuotų chemijos pramonės parkų statybą Uhane, Ičange, Dzingmene, Siangjange, Dzingdžou, Siaogane, Huangange, Čiandziange ir Siantao, kad būtų sukurtas trilijono juanių vertės modernus chemijos pramonės klasteris“.

(92) Be to, pagal Tiandzino 14-ąjį ekonominės ir socialinės plėtros penkmečio planą ir 2035 m. perspektyvas ([51]) „naftos chemijos pramonė [turėtų] sutelkti dėmesį į aukštos klasės cheminių medžiagų ir grynųjų cheminių medžiagų kūrimą, pramonės grandinės išplėtimą, produktų pridėtinės vertės didinimą bei pasaulinio lygio Nangango naujų cheminių medžiagų bazės ir naftos chemijos pramonės klasterio sukūrimą“.

(93) Vyriausybės kontrolė ir politikos priežiūra taip pat pastebima atitinkamų pramonės asociacijų lygmeniu ([52]).

(94) Pavyzdžiui, Kinijos naftos chemijos ir chemijos pramonės federacija (CPCIF) yra nagrinėjamojo produkto sektoriaus pramonės asociacija. CPCIF įstatų 3 straipsnyje nurodyta, kad asociacija „laikosi visapusiško KKP vadovavimo [ir] priima subjektų, atsakingų už registraciją ir valdymą, subjektų, atsakingų už partijos stiprinimą, taip pat atitinkamų administracinių padalinių, atsakingų už pramonės valdymą, profesines gaires, priežiūros ir valdymo priemones“ ([53]).

(95) Be to, CPCIF įstatų 36 straipsnyje nustatyta, kad asociacijos pirmininkas, pirmininko pavaduotojai ir generalinis sekretorius turi „būti atsidavę KKP vadovavimui, remti Kinijos socializmą [ir] ryžtingai įgyvendinti partijos poziciją, principus ir politiką“ ([54]).

(96) CPCIF taip pat įsteigė lengvųjų angliavandenilių ir aromatinių angliavandenilių specialųjį komitetą, kurio veikla susijusi su aromatiniais angliavandeniliais, pvz., toluenu, ir aromatinėmis rūgštimis, pvz., natrio benzoatu ([55]).

([48]) Žr. adresu https://gxt.fujian.gov.cn/jdhy/zxzcfg/gjzcfg/202510/P020251015562784139701.pdf, (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([49]) Žr. adresu https://huanbao.bjx.com.cn/news/20211201/1191133.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([50]) Žr. adresu https://www.ndrc.gov.cn/fggz/fzzlgh/dffzgh/202104/P020210427315108290779.pdf (žiūrėta 2026 m. gegužės 19 d.).
([51]) Žr. adresu https://www.ndrc.gov.cn/fggz/fzzlgh/dffzgh/202104/P020210401307524156363.pdf (žiūrėta 2026 m. gegužės 21 d.).
([52]) Ataskaitos 2 skyrius, p. 24–27.
([53]) Žr. adresu http://www.cpcif.org.cn/detail/40288043661e27fb01661e386a3f0001?e=1 (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([54]) Ten pat.
([55]) Žr. adresu http://www.cpcif.org.cn/detail/d69629a0-ada2-44b4-86be-4505e97b0ace (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

(97) „Hengli Petrochemicals“ ([56]), „Sinopec“ ([57]) ir „Sinochem“ ([58]) yra CPCIF narės.

(98) Todėl privatiems nagrinėjamojo produkto sektoriaus gamintojams užkertamas kelias veikti rinkos sąlygomis. Iš tiesų, tiek valstybės valdomoms įmonėms, tiek privačioms bendrovėms, veikiančioms šiame sektoriuje, taikoma politinė priežiūra ir gairės.

3.2.2.2. Dideli iškraipymai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto antrą įtrauką: valstybės dalyvavimas įmonių veikloje, suteikiantis jai galimybę daryti poveikį kainoms arba sąnaudoms

(99) Kinijos vyriausybė gali kištis į kainas ir sąnaudas per valstybės dalyvavimą bendrovių veikloje. Iš tiesų KKP organai tiek valstybės valdomose, tiek privačiose įmonėse yra vienas iš svarbių kanalų, kuriais valstybė gali kištis į verslo sprendimus.

(100) Pagal Kinijos bendrovių teisę kiekvienoje bendrovėje turi būti įsteigta KKP organizacija (kurioje turi būti bent trys KKP nariai, kaip nurodyta KKP konstitucijoje ([59])) ir bendrovė turi sudaryti būtinas sąlygas partijos organizacijos veiklai.

(101) Anksčiau šis reikalavimas, atrodo, ne visada buvo vykdomas arba jo vykdymas nebuvo griežtai užtikrinamas. Tačiau bent nuo 2016 m. KKP sugriežtino savo pretenzijas į galimybę kontroliuoti bendrovių verslo sprendimus ir tai tapo politiniu principu ([60]), be kita ko, darydama spaudimą privačioms bendrovėms pirmenybę teikti patriotizmui ir laikytis partijos drausmės ([61]).

(102) Dar 2017 m. pranešta, kad partijos organai veikė 70 % iš maždaug 1,86 mln. privačių bendrovių ir kad padidėjo spaudimas KKP organizacijoms tarti lemiamą žodį priimant verslo sprendimus jų atitinkamose bendrovėse ([62]). Šios taisyklės bendrai taikomos visoje Kinijos ekonomikoje, visuose sektoriuose, be kita ko, nagrinėjamojo produkto gamintojams ir jų gamybos išteklių tiekėjams.

(103) Be to, 2020 m. rugsėjo 15 d. buvo paskelbtas dokumentas „KKP centrinio komiteto generalinio biuro gairės dėl Jungtinio fronto darbo privačiajame sektoriuje stiprinimo naujame amžiuje“ (toliau – gairės) ([63]), kuriuo dar labiau išplėstas partijų komitetų vaidmuo privačiosiose įmonėse.

(104) Gairių II.4 skirsnyje teigiama: „[p]rivalome stiprinti bendrus partijos gebėjimus vadovauti privačiojo sektoriaus Jungtinio fronto darbui ir veiksmingai stiprinti darbą šioje srityje“, o III.6 skirsnyje nurodoma: „[t]urime skatinti partijos stiprinimo veiklą privačiose įmonėse ir sudaryti sąlygas partijos organams veiksmingai veikti kaip tvirtovė, o partijos nariams – kaip inovatoriai ir pradininkai“. Taigi, gairėse pabrėžiamas KKP vaidmuo bendrovėse ir kituose privačiojo sektoriaus subjektuose ir siekiama jį sustiprinti ([64]).

(105) Atlikus tyrimą patvirtinta, kad ir natrio benzoato sektoriuje asmenims, užimantiems vadovaujamas pareigas, yra įprasta taip pat būti KKP nariais ir (arba) vykdyti partijos funkcijas.

(106) Pavyzdžiui, „Wuhan Youji“ generalinis direktorius taip pat yra partijos sekretorius, o Uhano savivaldybės KKP komitetas jį įvertino kaip puikų KKP reikalų tvarkytoją ([65]).

([56]) Žr. adresu http://www.cpcif.org.cn/list/40288043661dc14701661de263df0018 (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([57]) Žr. adresu http://www.cpcif.org.cn/list/40288043661dc14701661ddbe0980010 (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([58]) Ten pat.
([59]) Ataskaitos 3 skyrius, p. 40.
([60]) Žr., pavyzdžiui, Blanchette, J. - Xi's Gamble: *The Race to Consolidate Power and Stave off Disaster*; Foreign Affairs, vol. 100, no. 4, July/August 2021, p. 10–19.
([61]) Ataskaitos 3 skyrius, p. 41.
([62]) Paskelbta adresu https://www.reuters.com/article/us-china-congress-companies-idUSKCN1B40JU (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([63]) KP centrinio komiteto generalinio biuro gairės dėl Jungtinio fronto darbo privačiajame sektoriuje stiprinimo naujame amžiuje, www.gov.cn/zhengce/2020-09/15/content_5543685.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([64]) Financial Times (2020), Chinese Communist Party asserts greater control over private enterprise, paskelbta adresu https://www.ft.com/content/582411f6-fc3b-4e4d-9916-c30a29ad010e?syn-25a6b1a6=1 (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([65]) Žr. adresu https://www.wuhan.gov.cn/sy/whyw/202106/t20210630_1729512.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

(107) Be to, „Sinopec Group“ 2022 m. metinėje ataskaitoje nurodyta, kad „[b]endrovė nuolat gerina partijos stiprinimo veiklos kokybę, kelia darbuotojų dvasią, stiprina drausmės tikrinimo ir priežiūros veiksmus, padeda direktorių valdybai veiksmingai įgyvendinti įvairius sprendimus ir priemones ir skatina aukštos kokybės bendrovės plėtrą“ ([66]). Be to, „Sinopec Group“ direktorių valdybos pirmininkas yra partijos komiteto sekretorius, o keli valdybos nariai eina partijos komiteto sekretoriaus pavaduotojų pareigas ([67]). „Sinopec Group“ pareiškė, kad ji ketina „sutelkti dėmesį į naują bendrovės misiją ir naujas užduotis naujoje kelionėje, skatinti pačios partijos revoliucinę dvasią, visapusiškai ir integruotai stiprinti partijos vadovybę ir didinti partijos stiprinimo veiksmus, taip pat sistemingai skatinti visapusišką ir griežtą partijos valdymą, taip tvirtai užtikrindama, kad bus pradėtas naujas Kinijos modernios naftos chemijos pramonės etapas“ ([68]).

(108) Be to, „Sinochem“ direktorių valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius atitinkamai yra partijos komiteto sekretorius ir sekretoriaus pavaduotojas ([69]).

(109) Valstybės dalyvavimas finansų rinkose ir kišimasis į jas, be kita ko, tiekiant žaliavas ir gamybos išteklius, taip pat daro papildomą iškreipiamąjį poveikį rinkai ([70]). Taigi, valstybei dalyvaujant įmonėse, natrio benzoato ir kituose sektoriuose (pavyzdžiui, finansų ir gamybos išteklių sektoriuose) Kinijos vyriausybė gali kištis į kainas ir sąnaudas.

3.2.2.3. Dideli iškraipymai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto trečią įtrauką: viešoji politika arba priemonės, kuriomis diskriminuojama vietos tiekėjų naudai arba kitaip veikiama laisvoji rinka

(110) Kinijos ekonomikos kryptis iš esmės nustatoma taikant sudėtingą planavimo sistemą, pagal kurią suformuojami prioritetai ir iškeliami tikslai, kurių turi siekti centrinės, provincijų ir vietos valdžios institucijos. Visais valdžios lygmenimis yra nustatyti atitinkami planai, kurie aprėpia faktiškai visus ekonomikos sektorius. Planavimo priemonėmis nustatyti tikslai yra įpareigojamojo pobūdžio ir kiekvieno administracinio lygmens valdžios institucijos prižiūri, kaip atitinkamo žemesnio lygmens valdžios institucijos tuos planus įgyvendina.

(111) Apskritai Kinijos planavimo sistemoje ištekliai nukreipiami į sektorius, kuriuos vyriausybė įvardija kaip strateginius arba kitaip politiškai svarbius, o ne skirstomi atsižvelgiant į rinkos jėgas ([71]).

(112) Kinijos valdžios institucijos priėmė keletą politikos priemonių, kuriomis vadovaujantis turėtų veikti nagrinėjamojo produkto sektorius.

(113) 14-uoju ekonominės ir socialinės plėtros penkmečio planu ir 2035 m. perspektyvomis ([72]) siekiama „atnaujinti tradicines pramonės šakas, skatinti žaliavų pramonės, pavyzdžiui, naftos chemijos produktų, plieno, spalvotųjų metalų ir statybinių medžiagų, optimizavimą ir struktūrinį pritaikymą, plėsti aukštos kokybės produktų pasiūlą tokiuose sektoriuose kaip lengvoji pramonė ir tekstilė, spartinti pagrindinių pramonės šakų, pavyzdžiui, chemijos pramonės ir popieriaus gamybos, įmonių pertvarką ir modernizavimą ir tobulinti žaliosios gamybos sistemą“ ([73]).

(114) Pagal 14-ąjį žaliavų pramonės penkmečio planą ([74]) Kinija „sukurs naftos chemijos pramonės klasterių grupę. <...> Sektoriuose, įskaitant naftos chemijos produktų ir cheminių medžiagų, plieno, spalvotųjų metalų ir statybinių medžiagų sektorius, [Kinijoje] skatinsime kelias novatoriškas įmones, kurios, pasinaudodamos pagrindiniais konkurenciniais pranašumais, galėtų pirmauti pramonės grandinės ekosistemoje“ ([75]).

([66]) Žr. adresu http://www.sinopec.com/u/cms/gfyw/202411/27092756kosx.pdf p. 26 (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([67]) Žr. adresu http://www.sinopecgroup.com/group/000/000/067/67517.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([68]) Žr. adresu http://www.sinopecgroup.com/group/000/000/041/41878.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([69]) Žr. adresu https://www.sinochem.com/sinochem/guwm/zlzz/ds/A031002002002Gone1.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([70]) Ataskaitos 14 skyriaus 14.1–14.3 skirsniai.
([71]) Ataskaitos 4 skyrius, p. 56–57, 99–100.
([72]) Žr. adresu https://www.gov.cn/xinwen/2021-03/13/content_5592681.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([73]) Ten pat. III.8 skirsnis.
([74]) Žr. adresu https://www.gov.cn/zhengce/zhengceku/2021-12/29/content_5665166.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([75]) Ten pat. Žr. IV.2 ir IV.3 skirsnius.

(115) Be to, Gairėse dėl aukštos kokybės naftos chemijos ir chemijos pramonės plėtros skatinimo ([76]) reikalaujama „stiprinti sektorių politiką ir moksliškai reguliuoti pramonės mastą: <...> didinti aukštos klasės polimerų, specialių cheminių medžiagų ir kitų produktų tiekimo pajėgumus“ bei „[t]obulinti rėmimo politiką: stiprinti fiskalinės, finansinės, regioninės, investicijų, importo ir eksporto, energetikos, ekologinės, aplinkos, kainų ir kitų politikos sričių koordinavimą su pramonės politikos veiksmais. Visapusiškai užtikrinti nacionalinės pramonės ir finansavimo bendradarbiavimo platformos funkcijas <...>.“

(116) Be to, Hubėjaus 14-ajame aukštos kokybės šiuolaikinės chemijos pramonės plėtros penkmečio plane ([77]) reikalaujama „įgyvendinti specializuotų naftos produktų modernizavimą ir transformavimą, skatinti produktų modernizavimą ir aukščiausios klasės prekės ženklų kūrimą, plėsti bendrą aukščiausios klasės produktų mastą, toliau didinti specializuotų produktų gamybos bazių, kurių pajėgumas būtų vienas milijonas tonų, mastą ir veiksmingumą ir spartinti cheminių produktų gamybos bazių, kurių pajėgumas yra vienas milijonas tonų, statybą; [i]ntegruoti ir optimizuoti aromatinių junginių išteklius, aktyviai palaikyti ryšius su tokiais pramonės sektoriais kaip plastiko ir kaučiuko sektoriai ir sukurti naftos chemijos produktų perdirbimo pramonės grandinę, apimančią C2, C3, C4, C5, tolueną, C8 ir C9 aromatinius junginius, skatinant transformaciją ir plėtrą siekiant vykdyti integruotą rafinavimą, kurti cheminius ir specializuotus produktus.“ Konkrečiau, kalbant apie Čiandziango naftos modernizavimo ir giluminio perdirbimo projektą, planu siekiama „aktyviai kurti aromatines chemines medžiagas <...> ir tobulinti bei plėsti naftos chemijos pramonės grandinę“ ([78]).

(117) „Wuhan Youji“ ([79]) yra įsikūrusi Hubėjuje.

(118) Be to, kalbant apie naftos chemijos pramonę, Tiandzino 14-ajame gamybos pramonės aukštos kokybės plėtros penkmečio plane ([80]) siekiama „sutelkti dėmesį į perdirbimą, žaliąją ir pažangią plėtrą, optimizuoti ir modernizuoti tradicines chemines medžiagas, gerinti perdirbimo ir chemijos integracijos lygį, aktyviai plėtoti olefinų giluminį perdirbimą, aukštos klasės grynųjų ir specialių cheminių medžiagų gamybą, išplėsti pramonės grandinę bei skatinti pramonės struktūros optimizavimą, pertvarkymą ir modernizavimą“ ir užtikrinti, kad iki „2025 m. šios pramonės šakos apimtis pasiektų 260 mlrd. juanių, o vidutinis metinis augimas sudarytų 7,5 %“.

(119) „Tianjin Dongda Chemical Group“ ([81]) yra įsikūrusi Tiandzine.

(120) Be to, „Tianjin Dongda Chemical Group“ yra Tiandzino savivaldybės įmonė „mažoji gigantė“ ([82]). Kinijos vyriausybė įmones „mažąsias gigantes“ apibrėžia kaip „elitines naujoviškas Kinijos mažąsias ir vidutines įmones, kurios užsiima gamyba, specializuojasi nišinėje rinkoje ir naudoja pažangias technologijas“ ir ketina „2024–2026 m. laikotarpiu didinti paramą „mažosioms gigantėms“, daugiausia dėmesio skirdama vienoms pagrindinių pramonės grandinių, strateginėms besiformuojančioms pramonės šakoms ir kitiems sektoriams. Šios lėšos bus naudojamos siekiant paskatinti šias įmones spręsti technologinius uždavinius, kurti naujus produktus, stiprinti pagalbinius pramonės grandinės pajėgumus ir padėti vietos valdžios institucijoms ugdyti „mažąsias gigantes“ ([83]). Be to, Šandongo 14-ajame chemijos pramonės plėtros penkmečio plane ([84]) vietos valdžios institucijos raginamos „[d]idinti esamų įmonių technologinę pertvarką, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą ir pagrindinį įmonių konkurencinį pranašumą, [taip pat] sukurti mechanizmą, pagal kurį įmonės galėtų pasitraukti iš parkų, ryžtingai šalinti pasenusius gamybos pajėgumus, griežtai kontroliuoti ribotus gamybos pajėgumus ir įgyvendinti diferencijuotą politiką ir priemones, skirtas išteklių veiksniams, pvz., žemei, elektros energijai ir vandeniui, skirstyti, kad įmonės būtų priverstos persitvarkyti ir vystytis“. Jame taip pat raginama „[p] adidinti finansinę paramą. Teikti daugiau fiskalinės politikos paskatų, koordinuoti ir naudoti specialius fondus, remti chemijos bendroves spartinant technologinę pertvarką, pažangią pertvarką, pramoninius perkėlimus, perkėlimą į parkus, pasenusios įrangos šalinimą ir t. t., ir įgyvendinti mokesčių lengvatas, taikomas pagrindinės techninės įrangos importui, PVM grąžinimą, mokslinių tyrimų ir plėtros politiką, pavyzdžiui, papildomą išlaidų

([76]) Žr. adresu https://www.miit.gov.cn/zwgk/zcwj/wjfb/yj/art/2022/art_4ef438217a4548cb98c2d7f4f091d72e.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([77]) Žr. adresu https://jxt.hubei.gov.cn/fbjd/xxgkml/jhgh/202209/t20220906_4295137.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([78]) Ten pat.
([79]) Žr. adresu https://www.chinaorganic.com/ (žiūrėta 2026 m. gegužės 21 d.).
([80]) Žr. adresu https://ex.chinadaily.com.cn/exchange/partners/82/rss/channel/cn/columns/j3u3t6/stories/WS60e3cb1ea3101e7ce97584f3.html, III.3.3 skirsnis (žiūrėta 2026 m. gegužės 21 d.).
([81]) Žr. adresu http://www.tjddgroup.com/ (žiūrėta 2026 m. gegužės 21 d.).
([82]) Žr. adresu https://jxt.hubei.gov.cn/bmdt/szgz/202103/t20210329_3426767.shtml (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([83]) Žr. adresu https://english.www.gov.cn/news/202406/19/content_WS6672c84ac6d0868f4e8e8531.html#:~:text=China%20will%20scale%20up%20support,of%20Industry%20and%20Information%20Technology (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).
([84]) Žr. adresu http://gxt.shandong.gov.cn/module/download/downfile.jsp?classid=0&filename=17e54531cb74483596b5cca1a40ec8d8.pdf (žiūrėta 2026 m. kovo 23 d.).

atskaitą ir draudimo kompensaciją už pirmąjį techninės įrangos rinkinį. Aktyviai skatinti įvairias finansų įstaigas ir socialinį kapitalą investuoti į chemijos pramonę, pasinaudoti politikos finansavimo, vystymosi finansavimo ir komercinio finansavimo privalumais ir didinti finansinę paramą svarbiausioms chemijos technologijų sritims.“

(121) Taigi šiomis ir kitomis priemonėmis Kinijos vyriausybė teikia nurodymus praktiškai dėl kiekvieno sektoriaus plėtros ir veikimo aspekto ir pradinės grandies gamybos išteklių bei galutinės grandies produktų ir juos kontroliuoja.

(122) Apibendrinant, Kinijos vyriausybė taiko priemones, kuriomis veiklos vykdytojai skatinami laikytis viešosios politikos tikslų šiame sektoriuje. Tokios priemonės trukdo rinkos jėgoms laisvai veikti.

3.2.2.4. Dideli iškraipymai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto ketvirtą įtrauką: bankroto, bendrovių ar nuosavybės teisės aktų nebuvimas, diskriminacinis jų taikymas ar netinkamas jų vykdymo užtikrinimas

(123) Remiantis byloje turima informacija, Kinijos bankroto sistema yra nepakankama, kad ją taikant būtų galima įgyvendinti jos pagrindinius tikslus, pvz., sąžiningai padengti reikalavimus ir skolas ir užtikrinti teisėtas kreditorių ir skolininkų teises bei interesus. Panašu, kad tai pagrįsta tuo, kad, nors Kinijos bankroto įstatymas formaliai grindžiamas panašiais principais, kaip ir atitinkami įstatymai kitose šalyse nei Kinija, Kinijos sistemai būdingas sisteminis nepakankamas vykdymo užtikrinimas.

(124) Bankrotų skaičius, palyginti su šalies ekonomikos dydžiu, tebėra nedidelis taip pat ir dėl to, kad nemokumo bylų tyrimai turi daug trūkumų, kurie veiksmingai atgraso nuo bankroto skelbimo. Be to, valstybės vaidmuo vykdant nemokumo bylų tyrimus tebėra stiprus ir aktyvus, dažnai turintis tiesioginės įtakos bylos tyrimo baigčiai ([85]).

(125) Be to, nuosavybės teisių sistemos trūkumai ypač akivaizdūs nuosavybės teisių į žemę ir žemės naudojimo teisių Kinijoje atžvilgiu ([86]). Visa žemė priklauso valstybei (kolektyviai priklausanti kaimo žemė ir valstybei priklausanti miesto žemė) ir tai, kaip ji skirstoma, sprendžia tik valstybė. Yra teisinių nuostatų, kuriomis siekiama skaidriai skirti žemėnaudos teises rinkos kainomis, pavyzdžiui, nustatant konkurso procedūras. Tačiau šių nuostatų nuolat nesilaikoma – kai kurie pirkėjai žemę gauna nemokamai arba žemesne nei rinkos kaina ([87]). Be to, valdžios institucijos, skirdamos žemę, dažnai siekia konkrečių politinių tikslų, įskaitant ekonominių planų įgyvendinimą ([88]).

(126) Panašiai kaip kituose Kinijos ekonomikos sektoriuose, nagrinėjamojo produkto gamintojai turi laikytis Kinijos bankroto, bendrovių ir nuosavybės įstatymais nustatytų įprastinių taisyklių. Rezultatas – šios bendrovės taip pat priklauso nuo iškraipymų „iš viršaus į apačią“, kurie atsiranda dėl bankroto ir nuosavybės įstatymų diskriminuojamo taikymo ar netinkamo jų vykdymo užtikrinimo. Remiantis turimais įrodymais šios išvados, atrodo, visiškai taikytinos ir natrio benzoato sektoriui. Atliekant šį tyrimą nenustatyta jokių elementų, dėl kurių būtų galima suabejoti šiais nustatytais faktais.

(127) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija padarė išvadą, kad nagrinėjamojo produkto sektoriuje bankroto ir nuosavybės įstatymai taikyti diskriminuojamai arba jų taikymas užtikrintas netinkamai.

3.2.2.5. Dideli iškraipymai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto penktąją įtrauką: darbo užmokesčio sąnaudų iškraipymas

(128) Kinijoje negali būti visiškai išplėtota rinka pagrįsta darbo užmokesčio sistema, nes darbuotojai ir darbdaviai negali naudotis teisėmis jungtis į organizacijas. Kinija neratifikavo kai kurių esminių Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų, visų pirma dėl asociacijų laisvės ir dėl kolektyvinių derybų ([89]).

([85]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 171–179.
([86]) Ataskaitos 9 skyrius, p. 260–261.
([87]) Ataskaitos 9 skyrius, p. 257–260.
([88]) Ataskaitos 9 skyrius, p. 252–254.
([89]) Ataskaitos 13 skyrius, p. 360–361, 364–370.

(129) Pagal nacionalinę teisę veikia tik viena profesinių sąjungų organizacija. Tačiau ši organizacija nėra nepriklausoma nuo valstybės institucijų, o jos dalyvavimas kolektyvinėse derybose ir darbuotojų teisių apsaugos srityje tebėra labai menkas ([90]). Be to, Kinijos darbo jėgos judumą riboja namų ūkių registravimo sistema, pagal kurią galimybė gauti visas socialinės apsaugos ir kitas išmokas suteikiama tik tam tikros administracinės teritorijos vietos gyventojams.

(130) Paprastai tai reiškia, kad darbuotojai, kurie neturi tam tikros vietovės gyvenamosios vietos registracijos, užimtumo atžvilgiu atsiduria pažeidžiamoje padėtyje ir gauna mažesnes pajamas nei tos gyvenamosios vietos registracijos turėtojai ([91]). Šie nustatyti faktai rodo, kad Kinijoje darbo užmokestis yra iškraipytas.

(131) Nebuvo pateikta jokių įrodymų, kad natrio benzoato sektoriuje nebūtų taikoma aprašyta Kinijos darbo teisės sistema. Taigi šiam sektoriui darbo užmokesčio sąnaudų iškraipymas poveikį daro ir tiesiogiai (kai gaminamas nagrinėjamasis produktas ar jam gaminti skirtos pagrindinės žaliavos), ir netiesiogiai (kai suteikiama prieiga prie bendrovių, kurioms taikoma ta pati Kinijos darbo sistema, kapitalo arba gamybos išteklių).

3.2.2.6. Dideli iškraipymai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto šeštą įtrauką: viešosios politikos tikslus įgyvendinančių ar kitaip nuo valstybės priklausomų institucijų sudaroma galimybė gauti finansavimą

(132) Kinijos įmonių galimybes gauti kapitalo veikia įvairūs iškraipymai.

(133) Pirma, Kinijos finansų sistemai būdinga stipri valstybės valdomų bankų padėtis ([92]), kai suteikiant galimybę gauti finansavimą atsižvelgiama į kitus kriterijus nei projekto ekonominis gyvybingumas. Panašiai, kaip ir nefinansinių valstybės valdomų įmonių atveju, bankai ir toliau yra susiję su valstybe ne tik pagal nuosavybės teises, bet ir asmeniniais ryšiais (pagrindinius didelių valstybės finansų įstaigų vadovus galiausiai skiria KKP) ([93]), ir jie reguliariai įgyvendina Kinijos vyriausybės parengtą viešąją politiką.

(134) Tokiu būdu bankai laikosi aiškios juridinės prievolės vykdyti savo veiklą atsižvelgiant į nacionalinės ekonominės ir socialinės plėtros poreikius ir laikantis valstybės pramonės politikos gairių ([94]). Nors pripažįstama, kad pagal įvairias teisines nuostatas nurodoma, kad reikia vadovautis įprasta bankų elgsena ir prudencinėmis taisyklėmis, pavyzdžiui, išnagrinėti paskolos gavėjo kreditingumą, iš daugybės įrodymų, įskaitant per prekybos apsaugos tyrimus nustatytus faktus, matyti, kad taikant įvairias teisines priemones šioms nuostatoms tenka tik antraeilis vaidmuo.

(135) Pastarojo meto pokyčiai taip pat rodo vyriausybės įtakos Kinijos finansų įstaigoms mastą. 2025 m. kovo mėn. Kinijos vyriausybė paskelbė išleidusi 500 mlrd. CNY iždo obligacijų, kad suteiktų didelę finansinę paramą pagrindiniams bankams, įskaitant Kinijos banką, Kinijos statybos banką, Ryšių banką ir Kinijos pašto taupomąjį banką. Šia intervencija buvo siekiama stabilizuoti šias institucijas mažėjant pelningumui ir vyraujant rekordiškai mažoms grynosioms palūkanų maržoms ir buvo pabrėžiamos priemonės, kurių aktyviai ėmėsi valstybė, kad išlaikytų ekonominį stabilumą ([95]).

(136) Be to, Kinijos vyriausybė paaiškino, kad KKP turi stebėti net ir privačios komercinės bankininkystės sprendimus ir jie turi atitikti nacionalinę politiką. Vienas iš trijų pagrindinių dabartinių valstybės tikslų, susijusių su bankų valdymu, yra stiprinti partijos lyderystę bankininkystės ir draudimo sektoriuose, be kita ko, sprendžiant veiklos ir

([90]) Ataskaitos 13 skyrius, p. 366.
([91]) Ataskaitos 13 skyrius, p. 370–373.
([92]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 137–140.
([93]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 146–149.
([94]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 149.
([95]) GOC Ad hoc Support to Banks," Official announcement, Ministry of Finance, China, 2025 m. kovo 29 d. https://www.mof.gov.cn/zhengwuxinxi/caizhengxinwen/202503/t20250329_3961036.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

valdymo klausimus ([96]). Be to, taikant komercinių bankų veiklos vertinimo kriterijus dabar visų pirma reikia atsižvelgti į tai, kaip subjektai „siekia nacionalinių vystymosi tikslų ir prisideda prie realiosios ekonomikos“ ir ypač į tai, kaip jie „aprūpina strategines ir besiformuojančias pramonės šakas“ ([97]).

(137) Be to, finansinių išteklių paskirstymo lygmeniu, taikydama keletą priemonių privačių investicijų plėtrai toliau skatinti ([98]), Kinijos vyriausybė siekia „padidinti centrinio biudžeto išteklius, kad būtų galima remti kvalifikuotus privačius investicinius projektus ir aktyviai vykdyti orientavimo ir vadovaujamą veiklą“. Kinijos vyriausybė taip pat ketina „tinkamai išnaudoti naujosios politikos finansines priemones [ir] remti keletą kvalifikuotų privačių investicinių projektų svarbiose pramonės šakose ir pagrindinėse srityse“ ([99]).

(138) Be to, obligacijų ir kredito reitingai dažnai iškraipomi dėl įvairių priežasčių, įskaitant tai, kad rizikos vertinimas priklauso nuo įmonės strateginės svarbos Kinijos vyriausybei ir bet kokios netiesioginės vyriausybės garantijos dydžio ([100]). Šį poveikį dar labiau sustiprina papildomos galiojančios taisyklės, pagal kurias lėšos yra nukreipiamos į vyriausybės skatinamaisiais arba kitomis prasmėmis svarbiais įvardytus sektorius ([101]). Dėl to skolinimas valstybės valdomoms įmonėms, didelėms susijusioms privačioms įmonėms ir įmonėms pagrindiniuose pramonės sektoriuose yra šališkas, o tai reiškia, kad kapitalo prieinamumas ir sąnaudos nėra vienodi visiems rinkos dalyviams.

(139) Antra, dirbtinai mažinamos skolinimosi išlaidos, kad būtų skatinamas investicijų augimas. Dėl to per daug naudojama kapitalo investicijų, o investicijų grąža vis mažėja. Tai matyti iš didėjančio įmonių įsiskolinimo valstybės sektoriuje nepaisant akivaizdaus pelningumo mažėjimo, o tai rodo, kad bankų sistemos veikimo mechanizmai neatitinka įprastų komercinių taisyklių.

(140) Trečia, nors nominali palūkanų norma buvo liberalizuota 2015 m. spalio mėn., kainų signalai vis dar nepriklauso nuo laisvosios rinkos jėgų, o yra veikiami vyriausybės sukurtų iškraipymų. 2018 m. pabaigoje skolinimas taikant lyginamąją palūkanų normą arba už ją mažesnę vis dar sudarė bent trečdalį viso skolinimo ([102]). Kinijos oficiali žiniasklaida neseniai pranešė, kad KKP paragino „mažinti paskolų rinkos palūkanų normas“ ([103]). Dirbtinai mažos palūkanų normos lemia tai, kad nustatoma mažesnė nei rinkos kaina, taigi ir pernelyg išnaudojamas kapitalas.

(141) Bendras kredito augimas Kinijoje rodo, jog mažėja kapitalo paskirstymo veiksmingumas be jokių kreditavimo apribojimų požymių, kurie būtų tikėtini neiškraipytoje rinkos aplinkoje. Todėl greitai atsirado daug neveiksnių paskolų, o Kinijos vyriausybė ne kartą sudarė sąlygas arba išvengti įsipareigojimų neįvykdymo, taip sudarydama sąlygas kurtis vadinamosioms bendrovėms zombėms, arba perleisti skolos nuosavybę (pvz., per susijungimus ar konvertuojant skolas į nuosavybę), nebūtinai pašalindama bendrą skolos problemą ar pagrindines skolos priežastis.

(142) Iš esmės, nepaisant veiksmų, kurių buvo imtasi siekiant liberalizuoti rinką, Kinijos įmonių kredito sistemai įtakos turi dideli iškraipymai, atsirandantys dėl nuolatinio nepageidaujamo valstybės vaidmens kapitalo rinkose. Todėl dėl didelio valstybės kišimosi į finansų sistemą rinkos sąlygoms daromas didelis poveikis visais lygmenimis.

([96]) Žr. 2020 m. rugpjūčio 28 d. Kinijos bankininkystės ir draudimo reguliavimo komisijos oficialų politikos dokumentą „Trejų metų bankininkystės ir draudimo sektorių bendrojo valdymo gerinimo veiksmų planas (2020–2022 m.)“, http://www.hunan.gov.cn/zqt/zcsd/202009/t20200914_13727273.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.). Plane nurodoma „toliau įgyvendinti Generalinio sekretoriaus Si Dzinpingo pagrindinio pranešimo dėl finansų sektoriaus bendrojo valdymo reformos spartinimo dvasią“. Be to, plano II skirsnyje siekiama skatinti natūralų partijos vadovybės integravimą į bendrąjį valdymą: „turime užtikrinti sistemingesnį, standartizuotą ir procedūromis grindžiamą partijos vadovybės integravimą į bendrąjį valdymą [...]. Prieš direktorių valdybai arba vyresniajai vadovybei priimant sprendimus pagrindiniais veiklos ir valdymo klausimais, partijos komitetas turi juos aptarti.“

([97]) Žr. 2020 m. gruodžio 15 d. paskelbtą CBIRC pranešimą dėl komercinių bankų veiklos vertinimo metodo, https://www.beijing.gov.cn/zhengce/zhengcefagui/qtwj/202204/t20220407_2656358.html (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

([98]) Žr. adresu https://www.gov.cn/zhengce/content/202511/content_7047643.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

([99]) Ten pat, 11 skirsnis.

([100]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 157–158.

([101]) Ataskaitos 6 skyrius, p. 150–152, 156–160, 165–171.

([102]) EBPO (2019), OECD Economic Surveys: China 2019, OECD Publishing, Paris. p. 29, paskelbta adresu https://doi.org/10.1787/eco_surveys-chn-2019-en (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

([103]) http://www.mof.gov.cn/zhengwuxinxi/caizhengxinwen/202006/t20200618_3534446.htm (žiūrėta 2026 m. gegužės 20 d.).

(143) Atliekant šį tyrimą nebuvo pateikta jokių įrodymų, kad nagrinėjamojo produkto sektoriuje nebūtų valstybės kišimosi į finansų sistemą, kaip tai suprantama pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punkto šeštoje įtraukoje. Todėl dėl didelio valstybės kišimosi į finansų sistemą rinkos sąlygoms daromas didelis poveikis visais lygmenimis.

3.2.3. *Aprašytų iškraipymų sisteminis pobūdis*

(144) Komisija pažymėjo, kad atnaujintoje ataskaitoje aprašyti iškraipymai yra būdingi Kinijos ekonomikai. Iš turimų įrodymų matyti, kad pirmiau ir atnaujintos ataskaitos I dalyje aprašyti Kinijos sistemos faktai ir ypatybės galioja visoje šalyje ir visuose ekonomikos sektoriuose. Tas pat pasakytina apie pirmiau ir atnaujintos ataskaitos II dalyje aprašytus gamybos veiksnius.

(145) Komisija primena, kad nagrinėjamajam produktui gaminti reikalingi tam tikri gamybos ištekliai. Kai nagrinėjamojo produkto gamintojai perka šiuos gamybos išteklius ir (arba) dėl jų sudaro sutartis, jų mokamos kainos (kurios į sąskaitas įtraukiamos kaip jų sąnaudos) yra aiškiai susijusios su tais pačiais minėtais sisteminiais iškraipymais. Pavyzdžiui, gamybos išteklių tiekėjai naudoja darbo jėgą, kuri yra veikiama iškraipymų. Jie gali skolintis lėšų, kurios yra susijusios su iškraipymais finansų sektoriuje ir (arba) paskirstant kapitalą. Be to, jiems taikoma planavimo sistema, kuri taikoma visuose valdžios lygmenyse ir visuose sektoriuose. Šie iškraipymai išsamiai aprašyti pirmiau, visų pirma 68–148 konstatuojamosiose dalyse. Komisija pažymėjo, kad reglamentavimo sistema, dėl kurios atsiranda tie iškraipymai, yra taikoma bendrai, nes tos taisyklės natrio benzoato sektoriuje gamintojams taikomos kaip ir bet kuriam kitam ekonominės veiklos vykdytojui Kinijoje. Todėl šie iškraipymai daro tiesioginį poveikį nagrinėjamojo produkto sąnaudų struktūrai.

(146) Todėl negalima naudoti ne tik nagrinėjamojo produkto pardavimo vidaus rinkoje kainų, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, bet ir jokių gamybos išteklių (įskaitant žaliavas, energiją, žemę, finansavimą, darbą ir pan.) sąnaudų, kurioms poveikis taip pat yra daromas, nes jų kainodarą veikia didelis valstybės kišimasis, kaip aprašyta atnaujintos ataskaitos I ir II dalyse.

(147) Iš tikrųjų, valstybės kišimasis, aprašytas kalbant apie kapitalo, žemės, darbo jėgos, energijos ir žaliavų paskirstymą, matomas visoje Kinijoje. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad pats gamybos išteklius, pagamintas Kinijoje derinant įvairius gamybos veiksnius, yra susijęs su dideliais iškraipymais. Tas pat pasakytina apie visus gamybos išteklius.

(148) Per šį tyrimą nei Kinijos vyriausybė, nei eksportuojantys gamintojai nepateikė jokių priešingų įrodymų ar argumentų.

3.2.4. *Tipiška šalis*

3.2.4.1. Bendrosios pastabos

(149) Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, tipiška šalis buvo pasirinkta remiantis šiais kriterijais:

— ekonominio išsivystymo lygis panašus į KLR. Šiuo tikslu Komisija, remdamasi Pasaulio banko duomenų baze ([104]), naudojo šalis, kurių vienam gyventojui tenkančios bendrosios nacionalinės pajamos panašios į KLR;

— tiriamojo produkto gamyba toje šalyje;

— lengvai prieinami svarbūs duomenys tipiškoje šalyje;

— jei yra daugiau kaip viena galima tipiška šalis, prireikus pirmenybė teikta tai šaliai, kurioje užtikrinamas tinkamas socialinės ir aplinkos apsaugos lygis.

([104]) „World Bank Open Data“ – didesnių vidutinių pajamų šalys, https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income.

(150) Kaip paaiškinta 28 konstatuojamojoje dalyje, Komisija paskelbė du pranešimus dėl bylos dėl šaltinių normaliajai vertei nustatyti. Šiuose pranešimuose aprašyti faktai ir įrodymai, kuriais grindžiami atitinkami kriterijai, ir atsakyta į gautas šalių pastabas dėl tų elementų ir atitinkamų šaltinių. Antruoju pranešimu Komisija pranešė suinteresuotosioms šalims apie savo ketinimą šioje byloje tinkama tipiška šalimi laikyti Turkiją, jeigu būtų patvirtinta, kad esama didelių iškraipymų pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą.

3.2.4.2. Ekonominio išsivystymo lygis panašus į KLR

(151) Pirmajame pranešime dėl gamybos veiksnių Komisija nurodė Argentiną ir Turkiją kaip šalis, kurių ekonominio išsivystymo lygis, remiantis Pasaulio banko duomenimis, yra panašus į Kinijos, t. y. pagal bendrąsias nacionalines pajamas Pasaulio bankas jas priskiria didesnių vidutinių pajamų šalims ir jose, kaip žinoma, gaminamas tiriamasis produktas.

(152) Remiantis žaliavų importo statistiniais duomenimis nustatyta, kad gamybos veiksniai, būtini natrio benzoatui gaminti, prieinami Argentinoje ir Turkijoje ir abi šios šalys atitinka pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punkto pirmoje įtraukoje nustatytus kriterijus. Taip pat manoma, kad tose dviejose šalyse gali būti gaminamas natrio benzoatas.

(153) Komisija įvertino rinkos iškraipymus dėl tiriamojo produkto bei žaliavoms, būtent toms, kurios sudaro svarbiausią tiriamojo produkto gamybos sąnaudų dalį, taikomų eksporto ir (arba) importo apribojimų.

(154) Kalbant apie Argentiną, Komisija pirmajame pranešime padarė preliminarią išvadą, kad iš išvardytų žaliavų benzenkarboksirūgšties, kuri yra tolueno ir nagrinėjamojo produkto tarpinis produktas, importo iš kitų pasaulio šalių kainoms poveikį tikriausiai daro dideli iš Kinijos importuojami kiekiai. Atsižvelgiant į ribotus tolueno, kaustinės sodos, kobalto druskos ir azoto importo kiekius, buvo nuspręsta, kad šių žaliavų importas yra nepakankamas, kad galėtų būti laikomas patikimu lyginamuoju dydžiu normaliajai vertei nustatyti. Be to, Komisija pažymėjo, kad 2022 m. spalio mėn. Argentina nustatė natrio benzoato antidempingo muitus Kinijai (2,4 %) ir Nyderlandams (32,3 %). Tokių priemonių nustatymas galėjo turėti įtakos tiriamojo produkto gamybai naudojamų žaliavų importo kainai.

(155) Kalbant apie Turkiją, Komisija pirmajame pranešime padarė preliminarią išvadą, kad iš išvardytų žaliavų benzenkarboksirūgšties importo iš kitų pasaulio šalių kainoms poveikį tikriausiai daro dideli iš Kinijos importuojami kiekiai. Atsižvelgiant į ribotus kobalto druskos importo kiekius, buvo nuspręsta, kad šios žaliavos importas yra nepakankamas, kad galėtų būti laikomas patikimu lyginamuoju dydžiu normaliajai vertei nustatyti. Todėl Komisija padarė išvadą, kad benzenkarboksirūgšties importo kainą tikriausiai iškraipo didelis iš Kinijos importuojamas kiekis.

(156) Pirmajame pranešime Komisija analizavo, ar tolueno, kaustinės sodos, aktyvintosios anglies ir azoto kainos taip pat galėtų būti iškraipomos dėl didelės apimties importo iš Rusijos dviejose galimose tipiškose šalyse. Komisija išanalizavo importuotą žaliavų kiekį dviejose galimose tipiškose šalyse. Nustatyta, kad tolueno iš Rusijos nebuvo importuota, o azoto ir aktyvintosios anglies importas buvo nereikšmingas.

(157) Negauta jokių pastabų dėl pirmajame pranešime nurodytų dviejų šalių ekonominio išsivystymo lygio. Tačiau atrinktas eksportuojantis gamintojas „Wuhan Youji Industries Co., Ltd.“ pareiškė, kad teikia pirmenybę Turkijai, nes tolueno ir kaustinės sodos, t. y. abiejų pagrindinių gamybos veiksnių, importo į Turkiją apimtis buvo gerokai didesnė nei į Argentiną.

(158) Antruoju pranešimu Komisija pranešė suinteresuotosioms šalims apie savo ketinimą šioje byloje tinkama tipiška šalimi laikyti Turkiją, jeigu būtų patvirtinta, kad esama didelių iškraipymų pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalį.

(159) Antruoju pranešimu Komisija taip pat pranešė suinteresuotosioms šalims, kad duomenys apie pagrindinių gamybos veiksnių importą iš Kinijos į tipišką šalį bus neįtraukti, jeigu galutiniame faktų atskleidime bus

patvirtinti dideli iškraipymai, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą, ir kad taip pat nebus įtrauktas gamybos veiksnių importas iš šalių, išvardytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/755 ([105]) 1 priede.

(160) Reaguodamos į antrąjį pranešimą, nė viena šalis neprieštaravo, kad tipiška šalimi būtų pasirinkta Turkija. Tačiau kelios šalys pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl tame pranešime išvardytų gamybos veiksnių importo duomenų.

(161) „Wuhan Youji“ nurodė, kad benzenkarboksirūgšties importo į Turkiją kaina nėra tipiška ir gali būti iškraipyta dėl didelės KLR kilmės importo apimties.

(162) Komisija antruoju pranešimu informavo, kad, remdamasi pirmajame pranešime pateiktomis išvadomis, jog benzenkarboksirūgšties importo kaina greičiausiai yra iškraipyta dėl didelių iš Kinijos importuojamų kiekių, ji ieškojo kitos lyginamosios kainos, kuri atitiktų neiškraipytą benzenkarboksirūgšties vertę. Tačiau po patikrinimo vietoje (kuris vyko po to, kai buvo paskelbtas antrasis pranešimas) Komisija padarė išvadą, kad nė vienas iš atrinktų eksportuojančių gamintojų benzenkarboksirūgšties nepirko iš išorės, nes abu buvo integruoti pradinėje grandyje ir todėl vietoje jos pirko tolueną. Taigi, benzenkarboksirūgšties importo kainos nebuvo naudojamos apskaičiuojant normaliąją vertę, todėl benzenkarboksirūgštis nėra nurodyta 1 lentelėje.

(163) „Wuhan Youji“ pabrėžė, kad antrajame pranešime nurodyta azoto importo kaina (gauta remiantis „Global Trade Atlas“ importo statistika) buvo pateikta ne tais pačiais matavimo vienetais, kuriuos „Wuhan Youji“ nurodė savo klausimyno atsakyme. „Wuhan Youji“ savo azoto suvartojimą nurodė nominaliaisiais kubiniais metrais, o antrajame pranešime buvo nurodyta, kad matavimo vienetas yra kubiniai metrai. Komisija patvirtino, kad matavimo vienetai skyrėsi, todėl nustatant „Wuhan Youji“ lyginamąjį dydį reikėjo atlikti perskaičiavimą.

(164) „Tianjin Dongda“ teigė, kad tolueno importui į Turkiją reikalinga importo licencija, todėl tai iškraipo rinką.

(165) Komisija nerado įrodymų, kad tolueno importo į Turkiją kainos būtų iškraipytos. Naudodamasi GTA duomenų baze, ji palygino tolueno importo į kitas pasaulio šalis kainas su importo į Turkiją kainomis ir nustatė, kad šios kainos sutampa.

(166) „Tianjin Dongda“ taip pat manė, kad Turkijos statistikos instituto pateiktos gamtinių dujų importo į Turkiją kainos labai skyrėsi nuo Eurostato duomenų, todėl pageidavo, kad pastarasis būtų naudojamas kaip gamtinių dujų kainų šaltinis.

(167) Komisija manė, kad Turkijos statistikos instituto duomenys yra tinkamas ir neiškraipytas gamtinių dujų kainų Turkijoje šaltinis, ir šį šaltinį laikė pakankamai patikimu normaliosios vertės apskaičiavimo tikslais. „Tianjin Dongda“ nepateikė jokių konkrečių įrodymų, kurie leistų abejoti tokių duomenų patikimumu.

(168) Skundo pateikėjas teigė, kad antrajame pranešime nurodytas klaidingas žalio benzeno (šalutinio produkto, susidarančio gaminant nagrinėjamąjį produktą) SS kodas ir vietoje SS kodo 2902 20 turėtų būti nurodytas SS kodas 2707 10.

(169) Po patikrinimo vietoje Komisija pripažino, kad antrajame pranešime nurodytas SS kodas yra klaidingas, ir pritarė šiam teiginiui. Tačiau, kadangi, remiantis GTA duomenimis, į Turkiją nebuvo importuotas žalias benzenas nurodant SS kodą 2707 10, Komisija kaip lyginamosios kainos apskaičiavimo šaltinį naudojo importo kainas iš kitų pasaulio šalių ir į jas, išskyrus Kiniją.

([105]) 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/755 dėl bendrų importo iš tam tikrų trečiųjų šalių taisyklių (OL L 123, 2015 5 19, p. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/755/oj) su pakeitimais, padarytais 2017 m. vasario 24 d. Komisijos deleguotasis reglamentu (ES) 2017/749, kuriuo dėl Kazachstano išbraukimo iš I priede pateikto šalių sąrašo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/755 (OL L 113, 2017 4 29, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/749/oj).

3.2.4.3. Lengvai prieinami duomenys tipiškoje šalyje

(170) Pirmajame pranešime Komisija negalėjo nustatyti nė vieno tiriamojo produkto gamintojo Argentinoje ir Turkijoje, kurio finansiniai duomenys būtų lengvai prieinami. Todėl ji ieškojo įmonių, gaminančių benzenkarboksirūgštį, kuri gaunama iš tolueno ir naudojama kaip pagrindinė natrio benzoato žaliava. Tačiau Komisija negalėjo nustatyti nė vieno benzenkarboksirūgšties gamintojo abiejose šalyse, kurio finansiniai duomenys būtų lengvai prieinami. Todėl Komisija atsižvelgė į įmones, veikiančias organinių cheminių medžiagų gamybos sektoriuje, kuriam priskiriamas NACE kodas 2014 ([106]). Argentinoje buvo nustatytos dvi įmonės, tačiau jų finansinių duomenų nebuvo. Turkijoje buvo nustatytos trisdešimt penkios įmonės, veikiančios organinių cheminių medžiagų gamybos sektoriuje, iš kurių vienuolikos pelningumas laikotarpiu, kuris iš dalies sutampa su tiriamuoju laikotarpiu, buvo pagrįstas.

(171) Antrajame pranešime Komisija padarė išvadą, kad nė vienoje iš šių dviejų šalių nerado lengvai prieinamų finansinių duomenų apie kokį nors natrio benzoato gamintoją. Tačiau ji nustatė, kad Turkijoje yra trisdešimt aštuoni gamintojai, priskiriami tai pačiai gamybos kategorijai kaip ir natrio benzoatas, t. y. klasifikuojamai priskiriant NACE kodą C2014 („Kitų organinių pagrindinių cheminių medžiagų gamyba“).

(172) Komisija išanalizavo lengvai prieinamus 38 Turkijos bendrovių finansinius duomenis ir nustatė, kad 26 iš jų duomenys buvo neišsamūs, o vienos bendrovės veikla buvo nuostolinga. Todėl ji atsižvelgė tik į vienuolika bendrovių, kurių pelno dydis buvo teigiamas. Šių vienuolikos gamintojų finansiniai duomenys buvo išvardyti antrojo pranešimo III priede ([107]). Komisija antrajame pranešime informavo suinteresuotąją šalį, kad nė vienas iš šių vienuolikos gamintojų nevykdo nagrinėjamojo produkto gamybos.

(173) Pagal vienuolikos pelningai veikiančių Turkijos gamintojų pateiktus duomenis nustatytų PBA išlaidų ir pelno lygis nustatytas 208 konstatuojamojoje dalyje.

(174) Suinteresuotosios šalys buvo paragintos teikti pastabas dėl Turkijos, kaip tipiškos šalies, ir vienuolikos antrojo pranešimo III priede išvardytų bendrovių, kaip tipiškos šalies gamintojų, tinkamumo, taip pat dėl kitų pranešimo elementų.

(175) Atsakydamos į antrąjį pranešimą, „Wuhan Youji“ ir „Tianjin Dongda“ pareiškė prieštaravimus dėl kai kurių iš vienuolikos nurodytų atrinktų gamintojų, nes, remiantis jų turima informacija, šių bendrovių verslo veikla nebuvo susijusi su tiriamuoju produktu.

(176) Tačiau nesant lengvai prieinamų finansinių duomenų, susijusių su tiriamojo produkto gamintojais, Komisija neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik naudoti lengvai prieinamus finansinius duomenis apie verslo veiklą, kuri, be tiriamojo produkto, apėmė ir verslo veiklą, klasifikuojamą priskiriant NACE kodą C2014.

Socialinės ir aplinkos apsaugos lygis

(177) Kaip paaiškinta pirmiau, Komisija iš pradžių svarstė dvi galimas tipiškas šalis: Argentiną ir Turkiją. Kaip paaiškinta 154 konstatuojamojoje dalyje, nustatyta, kad Argentina šiuo atveju nėra tinkama tipiška šalis, nes joje nėra lengvai prieinamų finansinių duomenų, ir dėl netinkamo žaliavų importo lygio. Vadinasi, Turkija buvo vienintelė tinkama tipiška šalis.

(178) Remiantis visais pirmiau išvardytais elementais nustačius, kad vienintelė tinkama tipiška šalis yra Turkija, nereikėjo atlikti socialinės ir aplinkos apsaugos lygio vertinimo pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punkto pirmos įtraukos paskutinį sakinį.

3.2.4.4. Išvada

(179) Atsižvelgiant į pirmiau pateiktą analizę, Turkija atitiko pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punkto pirmoje įtraukoje nustatytus kriterijus, kad būtų laikomas tinkama tipiška šalimi.

([106]) EUROPA – Konkurencija – NACE kodų sąrašas.

([107]) Nuo pirmojo pranešimo iki antrojo pranešimo paskelbimo gamintojų sąrašas buvo atnaujintas, nes buvo pakeista šios veiklos klasifikacija duomenų bazėje „Orbis“, kuri yra finansinių ataskaitų informacijos šaltinis.

3.2.5. *Neiškraipytoms sąnaudoms nustatyti naudoti šaltiniai*

(180) Pirmajame pranešime Komisija nurodė gamybos veiksnius, kaip antai žaliavas, energiją ir darbą, kuriuos eksportuojantys gamintojai naudoja gamindami tiriamąjį produktą, ir paragino suinteresuotąsias šalis teikti pastabas ir viešai prieinamą informaciją apie neiškraipytas vertes, susijusias su kiekvienu tame pranešime nurodytu gamybos veiksniu.

(181) Komisija negavo jokių pastabų dėl pirmajame pranešime pateikto gamybos veiksnių sąrašo.

(182) Paskui antrajame pranešime Komisija nurodė, kad, siekdama apskaičiuoti normaliąją vertę pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, ji naudos GTA (importo kainoms) į Turkiją, kad nustatytų neiškraipytas daugumos gamybos veiksnių, visų pirma žaliavų, sąnaudas.

3.2.5.1. Gamybos veiksniai

(183) Atsižvelgiant į visą suinteresuotųjų šalių pateiktą ir tikrinamųjų vizitų metu surinktą informaciją, siekiant nustatyti normaliąją vertę pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, nustatyti šie gamybos veiksniai ir jų šaltiniai:

1 lentelė

Tiriamojo produkto gamybos veiksniai

Gamybos veiksnys	Prekių kodai	Duomenų šaltinis	Vertė (CNY)	Matavimo vienetas
Žaliavos				
Toluenas	2902 30	Global Trade Atlas (GTA) ([108])	7,00	Kg
Kaustinės sodos vandeninis tirpalas	2815 12	Global Trade Atlas (GTA)	2,14	Kg
Azotas	2804 30	Global Trade Atlas (GTA)	0,41	Nm^3
Aktyvintosios anglys	3802 10	Global Trade Atlas (GTA)	16,37	Kg
Darbas				
Darbas	nėra duomenų	Turkijos statistikos institutas ([109])	89,64	Darbo laikas (val.)
Energija				
Elektros energija	nėra duomenų	Turkijos energijos rinkos reguliavimo institucija ([110])	0,66	kWh
Garas	nėra duomenų	Turkijos statistikos institutas	501,61	tona

([108]) https://connect.spglobal.com/.

([109]) http://www.turkstat.gov.tr => Press releases (Pranešimai spaudai) => select Producer Price Index (pasirinkti „Gamintojų kainų indeksas“).

([110]) epdk.gov.tr => Press releases (Pranešimai spaudai) => select Electricity Market board decisions (pasirinkti „Elektros rinkos valdybos sprendimai“).

Gamybos veiksnys	Prekių kodai	Duomenų šaltinis	Vertė (CNY)	Matavimo vienetas
Gamtinės dujos	nėra duomenų	Turkijos statistikos institutas	4,63	m^3
Vanduo	nėra duomenų	Turkijos Respublikos Prezidentūros investicijų tarnyba ([111])	5,12	m^3
Šalutinis produktas				
Žalias benzenas	2707 10	Global Trade Atlas (GTA)	8,75	Kg

(184) Komisija įtraukė gamybos pridėtinių išlaidų vertę, kad aprėptų sąnaudas, kurios nėra įtrauktos į pirmiau nurodytus gamybos veiksnius. Siekdama apskaičiuoti šią sumą, Komisija naudojo atrinktų eksportuojančių gamintojų pateiktus patikrintus duomenis ir pridėjo tiriamojo laikotarpio mokslinių tyrimų ir plėtros išlaidas, kurias patyrė ir į apskaitą įtraukė eksportuojantys gamintojai.

Žaliavos

(185) Siekdama nustatyti neiškraipytą iki tipiškos šalies gamintojo gamyklos pristatomų žaliavų kainą, Komisija rėmėsi vidutine svertine importo į tipišką šalį kaina, nurodyta GTA, prie kurios buvo pridėti muitai ir vežimo išlaidos.

(186) Importo kaina tipiškoje šalyje buvo nustatyta kaip importo iš visų trečiųjų šalių, išskyrus KLR, ir iš Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2015/755 1 priede išvardytų šalių, kurios nėra PPO narės, vieneto kainų svertinis vidurkis ([112]).

(187) Komisija nusprendė neįtraukti importo į tipišką šalį iš KLR, nes 3.2.1 skirsnyje ji padarė išvadą, kad pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies b punktą šiuo atveju dėl didelių iškraipymų buvimo netikslinga naudoti KLR vidaus rinkos kainų ir sąnaudų.

(188) Kadangi nėra įrodymų, jog tie patys iškraipymai nedaro tokio paties poveikio eksportui skirtiems produktams, Komisija nusprendė, kad tie patys iškraipymai turėjo įtakos eksporto kainoms.

(189) Atrinktų bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų dėl kelių gamybos veiksnių patirtos faktinės sąnaudos tiriamuoju laikotarpiu sudarė nedidelę visų žaliavų sąnaudų dalį. Kadangi naudojama šių sąnaudų vertė neturėjo didelės įtakos dempingo skirtumo skaičiavimams, kad ir koks šaltinis būtų naudojamas, Komisija nusprendė įtraukti šias sąnaudas į vartojimo prekių sąnaudas, kaip paaiškinta 197 konstatuojamojoje dalyje.

(190) Atrinktų eksportuojančių gamintojų patirtas su žaliavų tiekimu susijusias vežimo išlaidas Komisija išreiškė tokių žaliavų faktinių sąnaudų procentine dalimi ir tada tą pačią procentinę dalį pritaikė tų pačių žaliavų neiškraipytoms sąnaudoms, kad nustatytų neiškraipytas vežimo išlaidas. Komisija laikėsi nuomonės, kad atliekant šį tyrimą eksportuojančių gamintojų žaliavų ir nurodytų vežimo išlaidų santykis galėjo būti pagrįstai naudojamas kaip rodiklis siekiant įvertinti neiškraipytas iki bendrovės gamyklos pristatytų žaliavų vežimo išlaidas.

([111]) https://www.invest.gov.tr/en/investmentguide/pages/cost-of-doing-business.aspx.

([112]) 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/755 dėl bendrų importo iš tam tikrų trečiųjų šalių taisyklių (OL L 123, 2015 5 19, p. 33). Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad tų šalių vidaus rinkos kainos negali būti naudojamos normaliajai vertei nustatyti.

Darbas

(191) Darbo jėga yra gamybos veiksnys, kuris sudaro 4–7 % visų gamybos sąnaudų. Siekdama nustatyti darbo užmokestį Turkijoje, Komisija naudojo Turkijos statistikos instituto skelbiamus statistinius duomenis ([113]) ir naudoti išsamią informaciją apie darbo užmokestį gamybos sektoriuje 2022 m., susijusią su ekonomine veikla pagal NACE kodą 2014 (pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamyba), kuriam priskiriama natrio benzoato gamyba pagal NACE 2 red. klasifikatorių ([114]).

(192) Vidutinė mėnesio vertė buvo tinkamai pakoreguota atsižvelgiant į infliaciją, naudojant Turkijos statistikos instituto skelbiamą vidaus gamintojų kainų indeksą ([115]), siekiant prisitaikyti prie tiriamojo laikotarpio (nuo 2024 m. spalio 1 d. iki 2025 m. rugsėjo 30 d.). Po indeksavimo apskaičiuotas tiriamojo laikotarpio valandinis įkainis yra 89,64 CNY/val.

Elektros energija

(193) Komisija ketina naudoti EMRA, Turkijos energijos rinkos reguliavimo institucijos ([116]), reguliariuose pranešimuose spaudai skelbiamus elektros energijos kainų statistinius duomenis. Komisija ketina naudoti vidutines tiriamojo laikotarpio atitinkamo suvartojimo intervalo pramonines elektros energijos kainas už kilovatvalandę. Komisija nustatė, kad tiriamuoju laikotarpiu elektros energijos kaina buvo 0,66 CNY/kWh.

Gamtinės dujos

(194) Siekdama suderinti duomenis su tiriamuoju laikotarpiu, Komisija rėmėsi vidutinėmis gamtinių dujų kainomis už m^3, tinkamai pakoreguotomis atsižvelgiant į infliaciją pagal Turkijos statistikos instituto skelbiamą gamintojų kainų indeksą ([117]). Kaina pakoreguota atsižvelgiant į 18 % PVM, nes į nurodytas kainas įskaičiuotas PVM. Komisija nustatė, kad tiriamuoju laikotarpiu gamtinių dujų kaina buvo 4,63 CNY/m^3.

Garas

(195) Komisija garo lyginamąjį dydį nustatė remdamasi gamtinių dujų lyginamuoju dydžiu, atsižvelgdama į tai, kad garo vienetas yra gigadžaulis (GJ). Vienas GJ perskaičiuojamas į m^3 dujų, remiantis bendru priimtinu MMBTU kiekiu (1 mln. Didžiosios Britanijos šilumos vienetų) 1 GJ ([118]), ir bendru priimtinu gamtinių dujų kiekiu 1 MMBTU ([119]). Eksportuojančių gamintojų garo suvartojimas išreiškiamas tonomis, todėl Komisija 1 GJ ekvivalentą perskaičiavo į tonas ([120]). Komisija taip pat atkreipė dėmesį į korektūros klaidą, padarytą taikant GJ perskaičiavimo į tonas formulę, dėl kurios antrajame pranešime apie gamybos veiksnius buvo nustatyta neteisinga lyginamoji garo kaina, todėl ji į bylą įtraukė patikslintą antrojo pranešimo apie gamybos veiksnius V priedo versiją, kurioje ši klaida buvo ištaisyta. Taikydama gamtinių dujų lyginamąjį dydį, Komisija nustatė 501,61 CNY/t garo lyginamąjį dydį, kaip nurodyta 1 lentelėje.

Vanduo

(196) Komisija lyginamąjį dydį nustatė pagal vidutines vandens sąnaudas Turkijoje, kurias paskelbė Turkijos Respublikos Prezidentūros investicijų tarnyba. Į šias sąnaudas įskaičiuotos nuotekų šalinimo sąnaudos.

Vartojamosios priemonės

(197) Kadangi jų dalis bendrose gamybos sąnaudose buvo nereikšminga, kai kurie gamybos veiksniai buvo laikomi vartojamosiomis priemonėmis. Šiems gamybos veiksniams priskiriamos ir pakavimo medžiagos.

(198) Komisija apskaičiavo, kokią bendrų gamybos sąnaudų procentinę dalį sudaro vartojamosios priemonės, ir tą procentinę dalį pritaikė perskaičiuotoms gamybos sąnaudoms remdamasi nustatytais lyginamaisiais dydžiais.

([113]) https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Labour-Cost-Statistics-2022-49571.
([114]) Šaltinis: Eurostatas.
([115]) TurkStat, Labour Input Indices, Quarter IV: October-December, 2025 - https://veriportali.tuik.gov.tr/en/press/57965.
([116]) epdk.gov.tr => Press releases (Pranešimai spaudai) => select Electricity Market board decisions (pasirinkti „Elektros rinkos valdybos sprendimai“).
([117]) http://www.turkstat.gov.tr => Press releases (Pranešimai spaudai) => select Producer Price Index (pasirinkti „Gamintojų kainų indeksas“).
([118]) Gigadžaulių perskaičiavimas į 1 mln. BTU. Matavimo vienetų perskaičiavimas (convertunits.com/from/gigajoule/to/million+Btu).
([119]) Gamtinių dujų perskaičiavimo iš MMBTU į m^3 ir iš m^3 į MMBTU skaičiuoklė + lentelė (learnmetrics.com).
([120]) Gigadžaulių perskaičiavimas į tonas. Matavimo vienetų perskaičiavimas (convertunits.com/from/gigajoule/to/tons).

Šalutinis produktas

(199) Komisija nustatė, kad žalias benzenas yra šalutinis produktas, gaunamas gaminant tiriamąjį produktą, kurį galima parduoti toliau jo neperdirbant. Nustatydama žalio benzeno, kurio SS kodas yra 2707 10, lyginamąjį dydį, Komisija naudojo GTA duomenų bazės importo statistinius duomenis. Komisija nustatė neiškraipytą benzeno importo kainą – 8,75 CNY/kg.

Gamybos pridėtinės išlaidos, PBA išlaidos ir pelnas

(200) Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą, į apskaičiuotą normaliąją vertę įtraukiama neiškraipyta ir pagrįsta suma, aprėpianti administracines, pardavimo ir bendrąsias išlaidas ir pelną. Kad būtų atsižvelgta į sąnaudas, kurių pirmiau nurodyti gamybos veiksniai neapima, taip pat reikia nustatyti gamybos pridėtinių išlaidų dydį.

(201) Siekdama nustatyti neiškraipytą ir pagrįstą PBA išlaidų ir pelno sumą, Komisija rėmėsi vienuolikos Turkijos gamintojų, nurodytų 173 konstatuojamojoje dalyje, 2024 m. finansiniais duomenimis, gautais iš duomenų bazės „Orbis“. PBA išlaidos, išreikštos parduotų prekių sąnaudų procentine dalimi ir pritaikytos neiškraipytoms gamybos sąnaudoms, sudarė 25,56 %. Parduotų prekių sąnaudų procentine dalimi išreikštas ir neiškraipytoms gamybos sąnaudoms pritaikytas pelnas sudarė 11,22 %.

(202) Bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų patiriamos gamybos pridėtinės išlaidos išreiškiamos kaip eksportuojančių gamintojų faktiškai patirtų produkto gamybos sąnaudų dalis. Ši procentinė dalis buvo pritaikyta neiškraipytoms produkto gamybos sąnaudoms.

(203) Eksportuojančių gamintojų atitinkamos mokslinių tyrimų ir plėtros išlaidos, nurodytos klausimyno atsakyme, buvo pridėtos prie gamybos pridėtinių išlaidų, nes iš vienuolikos Turkijos gamintojų paskelbtų finansinių ataskaitų nebuvo aiškiai matyti, ar šios išlaidos įtrauktos į jų atitinkamas PBA išlaidas.

Skaičiavimas

(204) Tuo remdamasi Komisija normaliąją vertę apskaičiavo pagal produkto rūšį, remdamasi gamintojo kainomis EXW sąlygomis pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą.

(205) Pirma, Komisija nustatė neiškraipytas gamybos sąnaudas. Komisija pritaikė neiškraipytas vieneto sąnaudas faktiniam suvartojimui pagal atrinktų eksportuojančių gamintojų individualius gamybos veiksnius. Šie suvartojimo rodikliai buvo patikrinti per tikrinamąjį vizitą. Komisija padaugino panaudos koeficientus iš neiškraipytų vieneto sąnaudų, nustatytų tipiškoje šalyje.

(206) Nustačiusi neiškraipytas gamybos sąnaudas, Komisija pridėjo gamybos pridėtines išlaidas, PBA išlaidas, pelną ir nusidėvėjimą, kaip nurodyta 201 konstatuojamojoje dalyje. Jie buvo nustatyti remiantis bendrovių finansinėmis ataskaitomis, kaip paaiškinta 31 konstatuojamojoje dalyje.

(207) Tada Komisija pridėjo gamybos pridėtines išlaidas ir nusidėvėjimą prie neiškraipytų gamybos sąnaudų, kad nustatytų neiškraipytas gamybos sąnaudas.

(208) Gamybos sąnaudoms, nustatytoms kaip aprašyta pirmesnėje konstatuojamojoje dalyje, Komisija pritaikė PBA išlaidas ir pelną, nustatytus remiantis 172 konstatuojamojoje dalyje nurodytų vienuolikos Turkijos gamintojų duomenimis. PBA išlaidos, išreikštos parduotų prekių sąnaudų procentine dalimi ir pritaikytos neiškraipytoms gamybos sąnaudoms, sudarė 25,56 %. Parduotų prekių sąnaudų procentine dalimi išreikštas ir neiškraipytoms gamybos sąnaudoms pritaikytas pelnas sudarė 11,22 %.

(209) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6a dalies a punktą apskaičiavo normaliąją vertę remdamasi gamintojo kainomis EXW sąlygomis.

3.3. **Eksporto kaina**

(210) Atrinkti eksportuojantys gamintojai į Sąjungą eksportavo tiesiogiai nepriklausomiems pirkėjams Sąjungoje. Vienas iš eksportuojančių gamintojų taip pat eksportavo per nesusijusius prekiautojus, įsikūrusius KLR.

(211) Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 8 dalį, pardavimo tiesiogiai nepriklausomiems pirkėjams Sąjungoje eksporto kaina buvo už eksportui į Sąjungą parduotą nagrinėjamąjį produktą faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina.

3.4. **Palyginimas**

(212) Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad Komisija turi teisingai palyginti normaliąją vertę ir eksporto kainą tuo pačiu prekybos lygiu ir atsižvelgti į veiksnių, turinčių įtakos kainoms ir kainų palyginamumui, skirtumus.

(213) Šiuo atveju Komisija nusprendė atrinktų eksportuojančių gamintojų normaliąją vertę ir eksporto kainą palyginti gamintojo kainų EXW sąlygomis prekybos lygiu. Kaip paaiškinta toliau, prireikus eksporto kainos buvo koreguojamos siekiant, kad: i) jos labiau atitiktų gamintojo kainų EXW sąlygomis lygį ir ii) būtų atsižvelgta į įvairius veiksnių, kurie, kaip teigiama ir įrodyta, turėjo įtakos kainoms ir kainų palyginamumui, skirtumus.

3.4.1. *Normaliosios vertės koregavimas*

(214) Kaip paaiškinta 3.2 skirsnyje, normalioji vertė buvo nustatyta gamintojo kainų EXW sąlygomis prekybos lygiu, naudojant gamybos sąnaudas kartu su PBA išlaidų ir pelno sumomis, kurios laikytos pagrįstomis esant tokiam prekybos lygiui. Todėl normaliosios vertės nereikėjo koreguoti, kad ji labiau atitiktų gamintojo kainų EXW sąlygomis lygį.

(215) Komisija nenustatė jokių priežasčių, dėl kurių būtų reikėję koreguoti normaliąją vertę, ir nė vienas atrinktas eksportuojantis gamintojas neprašė atlikti tokių korekcijų.

3.4.2. *Eksporto kainos koregavimas*

(216) Siekiant, kad eksporto kaina labiau atitiktų gamintojo kainų EXW sąlygomis prekybos lygį, buvo atlikti koregavimai atsižvelgiant į draudimo, aptarnavimo, krovos ir papildomas išlaidas.

3.5. **Dempingo skirtumai**

(217) Vertindama atrinktus eksportuojančius gamintojus Komisija panašaus produkto vidutinę svertinę normaliąją vertę palygino su nagrinėjamojo produkto vidutine svertine eksporto kaina, kaip nustatyta pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 ir 12 dalyse.

(218) Tuo remiantis procentais išreikšti CIF kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą laikinieji vidutiniai svertiniai dempingo skirtumai yra tokie:

Bendrovė	Laikinasis dempingo skirtumas
Tianjin Dongda Chemical Group Co., Ltd	75,4 %
Wuhan Youji Industries Co., Ltd.	57,6 %

(219) Neatrinktam bendradarbiaujančiam eksportuojančiam gamintojui vidutinį svertinį dempingo skirtumą Komisija apskaičiavo pagal pagrindinio reglamento 9 straipsnio 6 dalį. Todėl tas skirtumas nustatytas remiantis atrinktiems eksportuojantiems gamintojams nustatytais skirtumais.

(220) Tuo remiantis neatrinktam bendradarbiaujančiam eksportuojančiam gamintojui buvo nustatytas 63,8 % laikinasis dempingo skirtumas.

(221) Visiems kitiems KLR eksportuojantiems gamintojams Komisija dempingo skirtumą nustatė pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį, remdamasi turimais faktais. Šiuo tikslu Komisija nustatė eksportuojančių gamintojų bendradarbiavimo lygį. Bendradarbiavimo lygis apskaičiuotas remiantis atrinktų ir neatrinktų bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų eksporto į Sąjungą apimtimi, išreikšta viso importo iš KLR į Sąjungą tiriamuoju laikotarpiu dalimi, nustatyta remiantis Eurostato importo statistiniais duomenimis pagal KN kodus, nurodytus 18 konstatuojamojoje dalyje.

(222) Šiuo atveju bendradarbiavimo lygis buvo aukštas, nes bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų eksportas sudarė maždaug 65 % viso importo per tiriamąjį laikotarpį.

(223) Atsižvelgdama į tai ir siekdama neskatinti nebendradarbiavimo, Komisija nusprendė, kad nebendradarbiaujančiam eksportuojančiam gamintojui dempingo skirtumą reikia apskaičiuoti pagal keturiolikos atskirų sandorių, kurių dempingo skirtumai buvo didžiausi ir kurie kartu sudarė 6,9 % eksporto apimties, svertinį vidurkį.

(224) Procentais išreikšti CIF kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą laikinieji dempingo skirtumai yra tokie:

Bendrovė	Laikinasis dempingo skirtumas
Tianjin Dongda Chemical Group Co., Ltd	75,4 %
Wuhan Youji Industries Co., Ltd.	57,6 %
Kita bendradarbiaujanti bendrovė: Shandong TongTaiWeiRun Food Science Tech Co., Ltd.	63,8 %
Visas kitas Kinijos Liaudies Respublikos kilmės importas	116,4 %

4. ŽALA

4.1. Sąjungos pramonės apibrėžtis ir Sąjungos gamyba

(225) Panašų produktą tiriamuoju laikotarpiu Sąjungoje gamino du gamintojai. Apie save pranešė ir visapusiškai bendradarbiavo tik vienas gamintojas, t. y. „Lanxess Chemical BV“. Tiriamuoju laikotarpiu šio gamintojo gamyba sudarė daugiau nei 60 % visos Sąjungos gamybos. Tuo remiantis buvo padaryta išvada, kad „Lanxess“ sudarė didžiąją dalį visos Sąjungos natrio benzoato gamybos. Todėl laikoma, kad „Lanxess“ sudaro Sąjungos pramonę, kaip ji suprantama pagal pagrindinio reglamento 4 straipsnio 1 dalį.

(226) Kadangi su žalos vertinimu susiję duomenys buvo gauti tik iš vieno Sąjungos gamintojo, žalos analizės skaičiai dėl konfidencialumo sumetimų pateikiami intervalais. Tačiau indeksai yra pagrįsti faktiniais duomenimis, o ne intervalais.

(227) Nustatyta, kad tiriamuoju laikotarpiu bendra Sąjungos gamybos apimtis buvo 23 000–25 000 tonų. Komisija šį skaičių nustatė remdamasi visa turima informacija apie Sąjungos pramonę, t. y. faktiniu skaičiumi, nustatytu patikrinus Sąjungos gamintojo „Lanxess“ apskaitos dokumentus.

4.2. Sąjungos suvartojimas

(228) Sąjungos suvartojimą Komisija nustatė remdamasi i) patikrintais „Lanxess“ pardavimo duomenimis, ii) apskaičiuotais antrojo Sąjungos gamintojo pardavimo duomenimis ir iii) importo iš nagrinėjamosios šalies ir visų kitų šalių duomenimis.

(229) Sąjungos gamintojo, kuris apie save nepranešė, Sąjungos suvartojimas apskaičiuotas remiantis duomenimis, gautais iš rinkos ataskaitų, ir ekstrapoliuojant rodiklius, gautus iš bendradarbiaujančio gamintojo duomenų. Kadangi Sąjungos pramonėje nebuvo nustatyta jokių kitų natrio benzoato gamintojų, abu duomenų rinkiniai buvo pripažinti tipiškais Sąjungos pramonės lygio suvartojimui įvertinti.

(230) Sąjungos suvartojimo raida:

2 lentelė

Sąjungos suvartojimas (tonomis)

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Visas Sąjungos suvartojimas	[25 000–28 000]	[28 000–31 000]	[41 000–44 000]	[36 000–39 000]
Indeksas	*100*	*112*	*162*	*146*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai, skundo pateikėjo pateikta informacija.

(231) Nuo 2022 m. iki 2024 m. Sąjungos suvartojimas sparčiai augo, o tiriamuoju laikotarpiu sumažėjo. Per nagrinėjamąjį laikotarpį Sąjungos suvartojimas padidėjo 46 %.

4.3. **Importas iš nagrinėjamosios šalies**

4.3.1. *Importo iš nagrinėjamosios šalies apimtis ir rinkos dalis*

(232) Kadangi natrio benzoatas iki šio tyrimo pradžios buvo klasifikuojamas priskiriant bendrą TARIC kodą 2916 31 00 90, importo apimties nebuvo įmanoma nustatyti remiantis Eurostato importo statistiniais duomenimis. Vietoje to importo apimtis buvo grindžiama specializuotų rinkos tyrimų paslaugų teikėjų, analizuojančių prekybos statistiką, duomenimis, kuriuos prenumeruoja skundo pateikėjas.

(233) Duomenų teikėjo prašymu nebuvo galima atskleisti Kinijos importo duomenų šaltinio. Komisija sutikrino skundo pateikėjo pateiktus duomenis su kitais turimais statistikos šaltiniais (Eurostatu ir „Surveillance“), taip pat su bendradarbiaujančių Kinijos eksportuojančių gamintojų atrankos formos ir klausimyno atsakymais ir nustatė, kad jie yra patikimi.

(234) Importo į Sąjungą iš nagrinėjamosios šalies raida:

3 lentelė

Importo apimtis (tonomis) ir rinkos dalis

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Importo iš KLR apimtis (tonomis)	[7 800–9 500]	[12 400–13 700]	[22 500–24 800]	[20 000–22 100]
Indeksas	*100*	*159*	*290*	*258*
Rinkos dalis (%.)	[30–33]	[43–46]	[55–58]	[53–56]
Indeksas	*100*	*142*	*179*	*177*

Šaltinis: Eurostatas, „Surveillance“, specializuoti rinkos tyrimai, atranka ir bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų klausimyno atsakymai.

(235) Iš 3 lentelės matyti, kad 2022–2024 m. laikotarpiu importo iš Kinijos apimtis gerokai išaugo, o tai patvirtina ir atitinkamos rinkos dalies padidėjimas, darantis neigiamą poveikį Sąjungos pramonei. Nors 2023 m. ir 2024 m. užregistruotas didžiausias importuojamų kiekių šuolis, tiriamuoju laikotarpiu importas vis dar yra gerokai didesnis nei 2022 m. (158 % didesnis), o tai rodo, kokią didelę rinkos dalį užima importas iš Kinijos (53–56 % rinkos dalis), palyginti su baziniais 2022 metais (30–33 %).

4.4. **Importo iš nagrinėjamosios šalies kainos ir priverstinis kainų mažinimas**

(236) Importo kainas Komisija nustatė remdamasi specializuotais rinkos tyrimais, nurodytais 233 konstatuojamojoje dalyje. Priverstinį kainų mažinimą dėl importo Komisija nustatė remdamasi patikrintais atrinktų KLR eksportuojančių gamintojų ir bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymais.

(237) Importo iš nagrinėjamosios šalies į Sąjungą vidutinės svertinės kainos raida:

4 lentelė

Importo kainos (EUR/t)

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Importo iš KLR kaina	[1 600–1 800]	[1 200–1 400]	[1 200–1 400]	[1 100–1 300]
Indeksas	*100*	*78*	*76*	*71*

Šaltinis: Eurostatas, „Surveillance“, specializuoti rinkos tyrimai, atranka ir bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų klausimyno atsakymai.

(238) Importo iš Kinijos kainos visą nagrinėjamąjį laikotarpį toliau mažėjo ir pasiekė 71 % vidutinių 2022 m. importo kainų.

(239) Priverstinį kainų mažinimą per tiriamąjį laikotarpį Komisija nustatė lygindama:

1) Sąjungos gamintojo ir jo susijusios bendrovės kiekvieno produkto vidutinę svertinę pardavimo kainą, taikytą nesusijusiems pirkėjams Sąjungos rinkoje, pakoreguotą atsižvelgiant į gamintojo kainas EXW sąlygomis, ir

2) iš atrinktų Kinijos bendradarbiaujančių gamintojų importuoto produkto atitinkamas vidutines svertines kainas pirmam nepriklausomam pirkėjui Sąjungos rinkoje, nustatytas remiantis CIF kaina (kaina, draudimas ir frachtas) ir tinkamai pakoreguotas siekiant atsižvelgti į muitus ir išlaidas po importo.

(240) Lygintos to paties prekybos lygio sandorių kiekvienos rūšies produkto kainos, prireikus tinkamai pakoreguotos. Palyginus gautas rezultatas išreikštas bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų teorinės apyvartos tiriamuoju laikotarpiu procentine dalimi. Nustatyta, kad importo iš nagrinėjamosios šalies Sąjungos rinkoje priverstinio kainų mažinimo vidutinis svertinis skirtumas buvo 43–46 %. Nustatyta, kad 100 % atrinktų bendrovių importo apimties atvejų buvo vykdomas priverstinis kainų mažinimas.

4.5. **Sąjungos pramonės ekonominė padėtis**

4.5.1. *Bendrosios pastabos*

(241) Pagal pagrindinio reglamento 3 straipsnio 5 dalį nagrinėjant importo dempingo kaina poveikį Sąjungos pramonei buvo įvertinti visi ekonominiai rodikliai, nagrinėjamuoju laikotarpiu turėję įtakos Sąjungos pramonės būklei.

(242) Kaip paaiškinta 226 ir 227 konstatuojamosiose dalyse, žalos rodiklių analizė buvo atlikta remiantis „Lanxess“ duomenimis.

(243) Siekdama nustatyti žalą Komisija atskirai nagrinėjo makroekonominius ir mikroekonominius žalos rodiklius. Makroekonominius ir mikroekonominius rodiklius Komisija vertino remdamasi skunde ir „Lanxess“ klausimyno atsakymuose pateiktais duomenimis.

(244) Makroekonominiai rodikliai: gamyba, gamybos pajėgumai, pajėgumų naudojimas, pardavimo apimtis, rinkos dalis, augimas, užimtumas, našumas, dempingo skirtumo dydis ir atsigavimas nuo buvusio dempingo.

(245) Mikroekonominiai rodikliai: vidutinės vieneto kainos, vieneto sąnaudos, darbo sąnaudos, atsargos, pelningumas, pinigų srautas, investicijos, investicijų grąža ir pajėgumas padidinti kapitalą.

4.5.2. *Makroekonominiai rodikliai*

4.5.2.1. Gamyba, gamybos pajėgumai ir pajėgumų naudojimas

(246) Sąjungos gamybos, gamybos pajėgumų ir pajėgumų naudojimo raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

5 lentelė

Gamyba, gamybos pajėgumai ir pajėgumų naudojimas

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Gamybos kiekis (tonomis)	[24 000–27 000]	[21 000–24 000]	[25 000–28 000]	[23 000–25 000]
Indeksas	*100*	*89*	*104*	*94*
Gamybos pajėgumai (tonomis)	[32 000–35 000]	[31 000–34 000]	[30 000–33 000]	[29 000–32 000]
Indeksas	*100*	*98*	*94*	*92*
Pajėgumų naudojimas (%)	76	69	85	77
Indeksas	*100*	*91*	*111*	*102*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai, skundo pateikėjo pateikta informacija.

(247) Gamybos apimtis labiausiai nukentėjo 2023 m. (sumažėjo 11 %, palyginti su ankstesniais metais), kai importo kainos per metus sumažėjo labiausiai (t. y. 22 % – žr. 4 lentelę). Gamybos apimtis toliau buvo artima 2022 m. apimčiai (tiriamuoju laikotarpiu sumažėjo 6 %, palyginti su 2022 m.), nes paklausa tebebuvo mažai elastinga, o tai galima paaiškinti tuo, kad natrio benzoato kaina sudaro nedidelę galutinių produktų, kurių gamybai jis naudojamas, bendros kainos dalį. Vis dėlto atrodo, kad naudotojų Sąjungos pramonės gaminamam natrio benzoatui teikiama pirmenybė yra pasiekusi lūžio tašką, nes nuolat mažėja importo kainos ir siūlomos pigesnės produktų alternatyvos (iš viso 29 % sumažėjimas nagrinėjamuoju laikotarpiu).

(248) Pajėgumų naudojimas buvo mažiausias 2023 m. dėl pirmiau paaiškintos mažos gamybos apimties. Tiriamuoju laikotarpiu jis, palyginti su 2022 m., reikšmingai nesikeitė, nes gamybos pajėgumai sumažėjo 8 %.

4.5.2.2. Pardavimo kiekis ir rinkos dalis

(249) Sąjungos pramonės parduoto kiekio ir rinkos dalies raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

6 lentelė

Parduotas kiekis ir rinkos dalis

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Visa pardavimo apimtis Sąjungos rinkoje (tonomis)	[12 000–13 000]	[11 000–12 000]	[12 000–13 000]	[11 000–12 000]
Indeksas	*100*	*93*	*104*	*91*
Rinkos dalis (%)	[45–50]	[37–41]	[29–32]	[28–31]
Indeksas	*100*	*83*	*64*	*63*

Šaltinis: žinomo Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai, skundo pateikėjo pateikta informacija.

(250) 2023 m. pardavimo apimtis sumažėjo 7 %, palyginti su 2022 m., nes augo Sąjungos pramonės gamybos sąnaudos, tačiau ji negalėjo šio padidėjimo perkelti į klientų kainas, kartu su didėjančiu spaudimu dėl mažėjančių importo kainų. Tačiau labiausiai pardavimo apimtis sumažėjo tiriamuoju laikotarpiu, kai pardavimo kainos taip pat pasiekė žemiausią lygį per nagrinėjamąjį laikotarpį. Be to, nuolat didėjantys importo kiekiai lėmė Sąjungos pramonės rinkos dalies sumažėjimą 37 %, palyginti su 2022 m.

4.5.2.3. Augimas

(251) Suvartojimas Sąjungos rinkoje didėjo visą nagrinėjamąjį laikotarpį (+46 % – žr. 2 lentelę). Sąjungos pramonės gamyba ir pardavimas (5 ir 6 lentelės) sumažėjo atitinkamai 6 % ir 9 %, o importo apimtis, priešingai, gerokai padidėjo. Dėl šios rinkos dinamikos Sąjungos pramonės rinkos dalis labai sumažėjo – nuo 45–50 % 2022 m. iki 28–31 % tiriamuoju laikotarpiu. Ši raida rodo, kad naują, didėjančią natrio benzoato paklausą tenkina importas, o ne vietos gamyba, nes importo kainos yra patrauklesnės.

4.5.2.4. Užimtumas ir našumas

(252) Užimtumo ir našumo raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

7 lentelė

Užimtumas ir našumas

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Darbuotojų skaičius	[49–54]	[50–55]	[53–59]	[55–60]
Indeksas	*100*	*103*	*110*	*113*
Našumas (tonomis darbuotojui)	[480–530]	[420–460]	[460–510]	[400–440]
Indeksas	*100*	*86*	*95*	*83*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai, skundo pateikėjo pateikta informacija.

(253) Nepaisant nepalankios Sąjungos pramonės padėties, darbuotojų skaičius nagrinėjamuoju laikotarpiu didėjo, nes Sąjungos pramonė nusprendė išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus, įdarbindama pagal sutartis dirbusius darbuotojus.

(254) Šis aspektas, kartu su gamybos svyravimais, lėmė darbo jėgos našumo sumažėjimą, kuris nagrinėjamuoju laikotarpiu sudarė 17 %.

4.5.2.5. Dempingo skirtumo dydis ir atsigavimas nuo buvusio dempingo

(255) Visi dempingo skirtumai gerokai viršijo *de minimis* lygį. Atsižvelgiant į importo iš nagrinėjamosios šalies apimtį ir kainas, faktinių dempingo skirtumų dydžio poveikis Sąjungos pramonei nebuvo nereikšmingas.

(256) Tai pirmas antidempingo tyrimas dėl nagrinėjamojo produkto. Taigi nėra duomenų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti galimo buvusio dempingo poveikį.

4.5.3. *Mikroekonominiai rodikliai*

4.5.3.1. Kainos ir kainoms poveikį darantys veiksniai

(257) Sąjungos gamintojo vidutinių svertinių vieneto pardavimo nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje kainų raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

8 lentelė

Pardavimo kainos Sąjungoje

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Vidutinė vieneto pardavimo kaina Sąjungos rinkoje (EUR/t)	[2 400–2 700]	[2 300–2 500]	[2 300–2 500]	[2 300–2 500]
Indeksas	*100*	*95*	*96*	*94*
Visos vieneto gamybos sąnaudos (EUR/t)	[2 100–2 300]	[2 500–2 700]	[2 300–2 500]	[2 300–2 500]
Indeksas	*100*	*117*	*107*	*109*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai.

(258) 2023 m. kainos sumažėjo 5 % ir vėlesniu laikotarpiu buvo artimos šiam lygiui ir o tiriamuoju laikotarpiu, palyginti su 2022 m., sumažėjo 6 %. Kainos sumažėjo nepaisant didėjančių sąnaudų, siekiant kompensuoti didelį importo kainų sumažėjimą ir reikšmingą importuojamų kiekių padidėjimą, nes Sąjungos gamintojas stengėsi išlaikyti savo rinkos dalį.

(259) 2023 m. vieneto gamybos sąnaudos gerokai padidėjo ir per paskutinius dvejus nagrinėjamojo laikotarpio metus išliko aukštesnės nei buvo 2022 m. Iš viso per nagrinėjamąjį laikotarpį jos padidėjo 9 %. Didėjančios sąnaudos, kartu su mažėjančiomis importo kainomis, dėl kurių nebebuvo galima taikyti aukštesnių kainų siekiant kompensuoti didesnes sąnaudas, lėmė Sąjungos gamintojo pelno dydžio sumažėjimą (žr. 11 lentelę).

4.5.3.2. Darbo sąnaudos

(260) Sąjungos gamintojo vidutinių darbo sąnaudų raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

9 lentelė

Vieno darbuotojo vidutinės darbo sąnaudos

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Vieno darbuotojo vidutinės darbo sąnaudos (EUR)	[112 000–125 000]	[109 000–122 000]	[115 000–128 000]	[110 000–122 000]
Indeksas	*100*	*97*	*103*	*98*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai.

(261) Vidutinės darbuotojų sąnaudos buvo artimos 2022 m. lygiui ir per nagrinėjamąjį laikotarpį sumažėjo 2 %. Tai rodo įmonės pastangas kontroliuoti sąnaudas patiriant didėjantį rinkos spaudimą.

4.5.3.3. Atsargos

(262) Sąjungos gamintojo atsargų raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

10 lentelė

Atsargos

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Laikotarpio pabaigos atsargos (tonomis)	[2 000–2 300]	[1 300–1 600]	[1 700–2 000]	[2 900–3 200]
Indeksas	*100*	*62*	*81*	*144*
Laikotarpio pabaigos atsargos gamybos procentine dalimi (%)	8,5	5,9	6,6	13,0
Indeksas	*100*	*70*	*78*	*154*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai.

(263) Tiriamuoju laikotarpiu atsargų lygis gerokai padidėjo, daugiausia dėl rinkos realijų (mažėjanti brangesnių Sąjungos pramonės produktų paklausa) ir gamybos lygio, nes naudotojai nėra pasirengę mokėti didesnę kainą už Sąjungos pramonės produktus, neatitikimo. Tai lėmė ir atsargų lygio, išreikšto gamybos apimties per tą patį laikotarpį procentine dalimi, padidėjimą. Šis rodiklis rodo, kad mažas paklausos elastingumas kainos atžvilgiu (dėl to, kad natrio benzoato kaina sudaro nedidelę galutinių produktų, kurių gamybai naudojamas tiriamasis produktas, kainos dalį) nebėra aktualus.

4.5.3.4. Pelningumas, pinigų srautas, investicijos, investicijų grąža ir pajėgumas padidinti kapitalą

(264) Sąjungos gamintojo pelningumo, pinigų srauto, investicijų ir investicijų grąžos raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

11 lentelė

Pelningumas, pinigų srautas, investicijos ir investicijų grąža

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Pardavimo nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje pelningumas (pardavimo apyvartos %)	[11–13]	[– 9 – – 8]	[1–2]	[– 4 – – 3]
Indeksas	*100*	*– 68*	*11*	*– 26*
Pinigų srautas (tūkst. EUR)	[11 800–13 000]	[– 500 – – 400]	[2 500–2 800]	[– 1 300–1 200]
Indeksas	*100*	*– 4*	*21*	*– 10*
Investicijos (tūkst. EUR)	[10 600–11 700]	[3 500–3 900]	[2 900–3 200]	[3 600–4 000]
Indeksas	*100*	*33*	*27*	*34*
Investicijų grąža (%)	[22–26]	[– 14 – – 12]	[– 7 – – 6]	[– 13 – – 11]
Indeksas	*100*	*– 54*	*– 27*	*– 50*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai.

(265) Komisija Sąjungos gamintojo pelningumą nustatė panašaus produkto pardavimo nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje grynąjį pelną neatskaičius mokesčių išreiškusi šio pardavimo apyvartos EXW sąlygomis procentine dalimi.

(266) 2022 m. pelningumas buvo pakankamai aukštas, tačiau 2023 m. jis virto dideliais nuostoliais, kai Sąjungos rinkoje buvo užfiksuotas didžiausias tiriamojo produkto importo kainų sumažėjimas. 2024 m. šiek tiek teigiamas pelningumas buvo laikinas, nes dėl nuolat mažėjančių importo kainų tiriamuoju laikotarpiu vėl buvo patirtą nuostolių. Visų pirma taip atsitiko dėl to, kad Sąjungos gamintojo pagamintas kiekis buvo didžiausias per visą nagrinėjamąjį laikotarpį (žr. 246–248 konstatuojamąsias dalis), todėl gamybos pridėtinės išlaidos vienam pagamintam vienetui buvo mažesnės nei 2023 m. Tai taip pat lėmė vienam pagamintam vienetui tenkančių tiesioginių sąnaudų sumažėjimas.

(267) Grynasis pinigų srautas yra Sąjungos gamintojų pajėgumas patiems finansuoti savo veiklą. Grynojo pinigų srauto tendencija buvo panaši į pelningumo tendenciją – tiriamuoju laikotarpiu jis sumažėjo dėl atsargų lygio padidėjimo.

(268) Investicijų lygis buvo glaudžiai susijęs su užregistruotu pelningumu ir per nagrinėjamąjį laikotarpį gerokai sumažėjo, nes Sąjungos gamintojas sutelkė dėmesį į neatidėliotinus poreikius, o ne į įprastinės veiklos plėtros reikalavimus, dėl silpnėjančių verslo pajėgumų juos finansuoti.

(269) Investicijų grąža išreiškiama investicijų grynosios buhalterinės vertės pelno procentiniu dydžiu. Šis rodiklis, kuris yra glaudžiai susijęs su pelningumo rodikliais, 2022 m. buvo pakankamai geras, tačiau 2023 m. labai pablogėjo ir vėlesniu laikotarpiu išliko neigiamas.

(270) Sąjungos gamintojo pajėgumas padidinti kapitalą labai sumažėjo, nes tiriamuoju laikotarpiu jo pinigų srautas ir pelningumas pasiekė netvarų lygį, o tai įvyko dėl to, kad gamybos apimtis neatitiko realios rinkos paklausos.

4.6. **Išvada dėl žalos**

(271) Visi žalos rodikliai, išskyrus užimtumą dėl 253 konstatuojamojoje dalyje nurodytų priežasčių, rodė, kad Sąjungos pramonės padėtis pablogėjo.

(272) Importo iš nagrinėjamosios šalies apimtis nagrinėjamuoju laikotarpiu padidėjo net 158 %, o importo kainos tuo pačiu laikotarpiu sumažėjo 29 %, taigi šie pokyčiai buvo pagrindinė priežastis, lėmusi Sąjungos pramonės padėties pablogėjimą. Rinkos dalių raida patvirtina pirmiau pateiktas išvadas. Konkrečiai, Kinijos rinkos dalis nagrinėjamuoju laikotarpiu padidėjo 77 % ir sudarė daugiau kaip 50 % ES rinkos, o ES rinkos dalis sumažėjo 37 %.

(273) Nors gamybos lygis, palyginti su nagrinėjamojo laikotarpio pradžia, labai nepasikeitė, laikotarpio pabaigos atsargos, išreikštos gamybos procentine dalimi, rodė, kad natrio benzoato rinkos paklausa vis labiau priklauso nuo kainų lygio. Taigi brangesnių Sąjungos pramonės produktų paklausa sumažėjo, o pigesnių iš Kinijos importuotų produktų paklausa padidėjo gerokai išaugus suvartojimui nagrinėjamuoju laikotarpiu, tačiau Sąjungos pramonė, išskyrus 2024 m., iš to naudos negavo.

(274) Tai, kad nagrinėjamuoju laikotarpiu gamybos apimtis iš esmės nesikeitė, rodo Sąjungos pramonės bandymą išlaikyti pagrįstą gamybos pajėgumų naudojimą siekiant kontroliuoti pastoviąsias sąnaudas. Rinkos dalyvių teikiama pirmenybė mažesnėms kainoms ir sąnaudų didėjimas lėmė nuostolingą veiklą, o tai darė neigiamą poveikį pinigų srautams ir Sąjungos pramonės gebėjimui finansuoti investicijas.

(275) Pelningumas, pinigų srautas ir investicijos yra žalos rodikliai, kuriuos padidėjusi importo iš Kinijos apimtis mažėjančiomis kainomis paveikė labiausiai. Nagrinėjamojo produkto gamybos tęstinumui kyla didelė rizika, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos pramonė buvo priversta veikti neoptimaliu pajėgumų panaudojimo lygiu.

(276) Atlikus tyrimą nustatyta, kad nagrinėjamuoju laikotarpiu importas dempingo kaina iš nagrinėjamųjų šalių labai padidėjo absoliučiaisiais skaičiais ir pagal rinkos dalį. Komisija taip pat nustatė, kad importas dempingo kaina priverstinai mažino Sąjungos pramonės kainas ir reikšmingai jas smukdė ir (arba) slopino. Komisija padarė preliminarią išvadą, kad ES pramonė patyrė žalą, susijusią su pardavimo apimtimi, rinkos dalimi ir kainomis.

(277) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija šiuo etapu padarė išvadą, kad Sąjungos pramonei padaryta materialinė žala, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 3 straipsnio 5 dalį.

5. PRIEŽASTINIS RYŠYS

(278) Remdamasi pagrindinio reglamento 3 straipsnio 6 dalimi Komisija nagrinėjo, ar dėl importo dempingo kaina iš nagrinėjamosios šalies Sąjungos pramonei padaryta materialinė žala. Remdamasi pagrindinio reglamento 3 straipsnio 7 dalimi Komisija taip pat nagrinėjo, ar kiti žinomi veiksniai galėjo tuo pat metu daryti žalą Sąjungos pramonei. Komisija užtikrino, kad žala, kuri galėjo būti padaryta dėl tų kitų veiksnių, nebūtų priskirta importui iš nagrinėjamosios šalies dempingo kaina. Šie veiksniai: importas iš trečiųjų šalių, eksporto vykdymas ir padidėjusios gamybos sąnaudos.

5.1. Importo dempingo kaina poveikis

(279) Nagrinėjamuoju laikotarpiu Sąjungos pramonė prarado didelę Sąjungos rinkos dalį. Suvartojimo augimas daugiausia buvo naudingas Kinijos importui (kurio apimtis tiriamuoju laikotarpiu buvo 2,6 karto didesnė nei 2022 m.), o tai vertė Sąjungos pramonę dirbti naudojant ne visus gamybos pajėgumus.

(280) Be to, dėl importo iš Kinijos kainų Sąjungos pramonės kainos tiriamuoju laikotarpiu buvo priverstinai sumažintos daugiau kaip 44 %. Importo iš Kinijos kainos priverstina mažino ir (arba) smukdė Sąjungos gamintojo kainas, o tai neigiamai paveikė jo finansinius rodiklius, nepaisant Sąjungos gamintojo pastangų kompensuoti gamybos sąnaudų padidėjimą. Dėl to per paskutinius trejus analizuotus metus patirta didelių nuostolių.

(281) Siekdama išlikti konkurencinga ir išlaikyti tam tikrą gamybos lygį, Sąjungos pramonė dėl didėjančių gamybos sąnaudų buvo priversta sumažinti pardavimo kainas iki nepagrįsto lygio.

(282) Todėl Komisija padarė išvadą, kad labai padidėjęs importas dempingo kaina iš Kinijos tokiomis kainomis, dariusiomis reikšmingą neigiamą poveikį Sąjungos pramonės kainoms, padarė materialinę žalą Sąjungos gamintojams.

5.2. **Kitų veiksnių poveikis**

5.2.1. *Importas iš trečiųjų šalių*

(283) Tiriamuoju laikotarpiu importo iš kitų trečiųjų šalių apimtis, vertinta pagal bendrą TARIC kodą (2916 31 00 90), buvo laikoma labai nedidele – kiekvieno iš keturių didžiausių trečiųjų šalių eksportuotojų (Jungtinės Karalystės, JAV, Indijos ir Izraelio) dalis buvo mažesnė nei 2 %. Todėl šis importas nebuvo išsamiau nagrinėjamas, nes jis nebuvo svarbus ir nebūtų turėjęs įtakos analizei ar išvadoms dėl priežastinio ryšio.

5.2.2. *Sąjungos gamintojo eksportas*

(284) Sąjungos gamintojo eksporto apimties raida nagrinėjamuoju laikotarpiu:

12 lentelė

Sąjungos gamintojo eksportas

	2022	2023	2024	Tiriamasis laikotarpis
Eksporto apimtis (tonomis)	[12 000–14 000]	[10 000–11 000]	[13 000–15 000]	[11 000–13 000]
Indeksas	*100*	*81*	*107*	*94*
Vidutinė eksporto kaina (EUR/t)	[2 600–2 800]	[2 200–2 400]	[2 100–2 300]	[2 100–2 300]
Indeksas	*100*	*87*	*81*	*81*

Šaltinis: bendradarbiaujančio Sąjungos gamintojo klausimyno atsakymai.

(285) Nagrinėjamuoju laikotarpiu eksporto apimtis sumažėjo 6 %. Eksporto kaina rodė mažėjimo tendenciją dėl intensyvios Kinijos eksportuotojų konkurencijos Sąjungos pramonės eksporto rinkose. Tiriamuoju laikotarpiu eksporto apimtis sudarė 52 % viso Sąjungos pramonės panašaus produkto pardavimo. Pardavimo eksportui kainos mažėjo siekiant patenkinti tarptautinių klientų pasaulinę paklausą ir jų neprarasti.

(286) Atsižvelgiant į didesnę pardavimo apimtį trečiųjų šalių rinkose, Sąjungos gamintojo eksporto rodiklių pablogėjimas galėjo prisidėti prie žalos, tačiau nesumažino tikro ir esminio priežastinio ryšio tarp importo iš Kinijos dempingo kaina ir nustatytos materialinės žalos. Tai veikiau rodė, kad Sąjungos pramonė susidūrė su dempingo spaudimu dėl tiriamojo produkto ne tik vidaus rinkoje, bet ir kitose rinkose.

5.2.3. *Gamybos sąnaudų padidėjimas*

(287) Per nagrinėjamąjį laikotarpį gamybos sąnaudos padidėjo 9 % dėl tam tikrų tiesioginių sąnaudų, pavyzdžiui, vienetui tenkančių energijos ir darbo sąnaudų, padidėjimo bei dėl sumažėjusių gamybos apimčių išaugusių paskirstytų pastoviųjų sąnaudų.

(288) Komisija mano, kad sąnaudų padidėjimas turi ribotą poveikį priežastiniam ryšiui, nes Sąjungos gamintojas būtų galėjęs perkelti sąnaudų padidėjimą savo klientams, pakankamai padidindamas kainas iki nežalingo lygio, jeigu nebūtų buvę spaudimo, kurį darė dideliais kiekiais ir žemomis kainomis iš Kinijos importuojami produktai.

5.3. **Išvada dėl priežastinio ryšio**

(289) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija preliminariai nustatė tikrą ir esminį priežastinį ryšį tarp Sąjungos pramonei padarytos materialinės žalos ir importo dempingo kaina iš Kinijos. Dėl labai padidėjusio importo dempingo kaina iš Kinijos Sąjungos pramonė negalėjo nustatyti tvaraus lygio kainų ir gamybos apimties, dėl to labai pablogėjo jos ekonominė padėtis.

(290) Šių neigiamų pokyčių laikas ir mastas parodė aiškų importo dempingo kaina ir Sąjungos pramonei padarytos materialinės žalos priežastinį ryšį.

(291) Komisija išnagrinėjo alternatyvius veiksnius, kurie galėjo prisidėti prie Sąjungos pramonės patirtos žalos. Šie veiksniai, be kita ko, – tai importas iš kitų trečiųjų šalių, Sąjungos pramonės vykdytas eksportas ir padidėjusios gamybos sąnaudos. Tačiau nenustatyta, kad dėl kurio nors iš šių veiksnių būtų susilpnėjęs tikras ir esminis priežastinis ryšys tarp importo iš Kinijos dempingo kaina ir Sąjungos pramonei padarytos materialinės žalos.

(292) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija šiuo etapu padarė išvadą, kad materialinė žala Sąjungos pramonei buvo padaryta dėl importo iš nagrinėjamosios šalies dempingo kaina ir kad dėl kitų veiksnių, vertintų atskirai arba bendrai, tikras ir esminis priežastinis ryšys tarp importo dempingo kaina ir materialinės žalos nesusilpnėjo. Žala visų pirma buvo padaryta dėl sumažėjusios rinkos dalies, pelningumo, našumo, investicijų grąžos, pinigų srautų ir pajėgumų naudojimo.

6. **PRIEMONIŲ LYGIS**

(293) Siekdama nustatyti priemonių lygį Komisija išnagrinėjo, ar už dempingo skirtumą mažesnio muito pakaktų importo dempingo kaina Sąjungos pramonei padarytai žalai pašalinti.

6.1. **Žalos skirtumas**

(294) Žala būtų pašalinta, jei Sąjungos pramonė galėtų gauti tikslinį pelną parduodama už tikslinę kainą, kaip ji suprantama pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2c ir 2d dalis.

(295) Pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2c dalį, siekdama nustatyti tikslinį pelną, Komisija atsižvelgė į šiuos veiksnius: pelningumą iki padidėjant importui iš tiriamosios šalies, pelningumą, kuris yra būtinas visoms sąnaudoms ir investicijoms, taip pat mokslinių tyrimų ir plėtros (MTP) ir inovacijų išlaidoms padengti, ir pelningumą, kurio galima tikėtis įprastomis konkurencijos sąlygomis. Toks pelno dydis turėtų būti ne mažesnis nei 6 %.

(296) Pirmiausia Komisija nustatė bazinį pelną, padengiantį visas sąnaudas įprastomis konkurencijos sąlygomis. Nustatytas [11 %–13 %] bazinis pelnas, atspindintis Sąjungos pramonės pelningumą 2022 m., t. y. likus metams iki importo į Sąjungos rinką šuolio.

(297) Sąjungos gamintojas pateikė įrodymų, kad jo investicijų, mokslinių tyrimų ir plėtros bei inovacijų lygis nagrinėjamuoju laikotarpiu įprastomis konkurencijos sąlygomis būtų buvęs didesnis. Komisija patikrino šią informaciją ir padarė išvadą, kad iš pateiktų vidaus dokumentų ir pranešimų matyti, jog dėl padėties Sąjungos rinkoje bendrovė nevykdė tam tikrų investicijų. Siekdama, kad tai būtų atspindėta tiksliniame pelne, Komisija apskaičiavo investicijų, MTP ir inovacijų (toliau – IMI) išlaidų įprastomis konkurencijos sąlygomis skirtumą, kaip nurodė ES pramonė ir patikrino Komisija, atsižvelgdama į faktines IMI išlaidas nagrinėjamuoju laikotarpiu. Šis skirtumas, išreikštas apyvartos procentine dalimi, siekė [3,7–4,5] %.

(298) Tokia procentinė dalis buvo pridėta prie 296 konstatuojamojoje dalyje nurodyto bazinio pelno ir taip gautas [14,7–16,8] % Sąjungos gamintojo gaminamo panašaus produkto tikslinis pelnas.

(299) Pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2d dalį, Komisija atliko galutinį veiksmą ir įvertino, kokias būsimas sąnaudas, susijusias su daugiašaliais aplinkos susitarimais ir jų protokolais, kurių šalis yra Sąjunga, bei Ia priede išvardytomis TDO konvencijomis, Sąjungos pramonė patirs priemonės taikymo laikotarpiu pagal 11 straipsnio 2 dalį. Sąjungos gamintojas pateikė įrodymus, kad patyrė aplinkosaugos reikalavimų laikymosi išlaidas. Remdamasi turimais įrodymais, kuriuos patvirtino bendrovės ataskaitų teikimo priemonės ir prognozės, Komisija nustatė [4,6–5,3] EUR/t papildomas išlaidas, kurias atspindi Sąjungos gamintojo gaminamo produkto nežalinga kaina.

(300) Tuo remdamasi, tikslinį pelno dydį, minėtą 298 konstatuojamojoje dalyje, pritaikiusi Sąjungos pramonės gamybos sąnaudoms tiriamuoju laikotarpiu ir tada pridėjusi koregavimus pagal 7 straipsnio 2d dalį pagal kiekvieną rūšį, Komisija apskaičiavo Sąjungos gamintojui nežalingą [2 710–3 130] EUR/t panašaus produkto kainą.

(301) Tuomet Komisija, remdamasi atrinktų Kinijos bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų vidutinės svertinės importo kainos, nustatytos skaičiuojant priverstinį kainų mažinimą, palyginimu su Sąjungos gamintojo tiriamuoju laikotarpiu Sąjungos rinkoje parduoto panašaus produkto nežalinga vidutine svertine kaina, nustatė žalos skirtumą. Kiekvienas lyginant gautas skirtumas išreikštas vidutinės svertinės importo CIF vertės procentine dalimi.

(302) Žalos pašalinimo lygis kitoms bendradarbiaujančioms bendrovėms ir visam kitam nagrinėjamosios šalies kilmės importui apibrėžiamas taip pat kaip dempingo skirtumas toms bendrovėms ir importui (žr. 3.5 skirsnį).

Bendrovė	Dempingo skirtumas (%)	Priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skirtumas (%)
Wuhan Youji Industries Co., Ltd.	57,6	128,4
Tianjin Dongda Chemical Group Co., Ltd	75,4	142,8
Shandong TongTaiWeiRun Food Science Tech Co., Ltd.	63,8	133,4
Visas kitas Kinijos Liaudies Respublikos kilmės importas	116,4	218,8

(303) Šiuo atveju skundo pateikėjai tvirtino, kad esama žaliavų rinkos iškraipymų, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2a dalį. Todėl, siekdama atlikti tinkamo priemonių lygio vertinimą, Komisija pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2a dalį pirmiausia nustatė muito dydį, būtiną Sąjungos pramonei padarytai žalai pašalinti, jeigu nebūtų iškraipymų. Tada Komisija ištyrė, ar atrinktų eksportuojančių gamintojų dempingo skirtumas būtų didesnis už jų žalos skirtumą.

6.2. **Skirtumo, kuris būtų tinkamas Sąjungos pramonei padarytai žalai pašalinti, nagrinėjimas**

(304) Kaip paaiškinta pranešime apie inicijavimą, skundo pateikėjas pateikė Komisijai pakankamai įrodymų, kad nagrinėjamojoje šalyje esama žaliavų rinkos iškraipymų, susijusių su tiriamuoju produktu. Todėl, atliekant tyrimą, pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2a dalį, buvo nagrinėjami įtariami iškraipymai siekiant nustatyti, ar (jei aktualu) žalai pašalinti pakaktų už dempingo skirtumą mažesnio muito.

(305) Tačiau, kadangi žalai pašalinti tinkami skirtumai yra didesni už dempingo skirtumus, Komisija nusprendė, kad šiuo etapu šio aspekto nagrinėti nereikia.

(306) Atlikusi pirmiau aprašytą vertinimą Komisija padarė išvadą, kad laikinųjų muitų sumą tikslinga nustatyti pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2 dalį.

7. **SĄJUNGOS INTERESAI**

(307) Remdamasi pagrindinio reglamento 21 straipsniu, Komisija nagrinėjo, ar, nepaisant išvados dėl žalingo dempingo, galima padaryti aiškią išvadą, kad šiuo atveju priemonių nustatymas neatitiktų Sąjungos interesų. Nustatant Sąjungos interesus įvertinti visi susiję interesai, įskaitant Sąjungos pramonės, importuotojų ir naudotojų interesus.

7.1. **Sąjungos pramonės interesai**

(308) Iš abiejų žinomų Sąjungos gamintojų atliekant tyrimą bendradarbiavo tik vienas, kuris taip pat pateikė skundą (jo gamyba sudaro 64 % visos Sąjungos gamybos).

(309) Atlikus tyrimą nustatyta, kad dėl importo dempingo kaina iš nagrinėjamosios šalies Sąjungos gamintojui daroma materialinė žala. Dėl šio importo buvo labai slopinamos ir smukdomos kainos, todėl Sąjungos pramonė buvo priversta parduoti mažesne už sąnaudas kaina. Dėl to Sąjungos pramonė patyrė didelių nuostolių. Dėl importo iš Kinijos toliau priverstinai labai mažintos Sąjungos pramonės kainos, o dėl padidėjusios šio importo apimties labai sumažėjo Sąjungos pramonės rinkos dalis.

(310) Nustačius priemones veikiausiai būtų užkirstas kelias tolesniam importo iš Kinijos labai mažomis kainomis antplūdžiui ir pramonė galėtų pradėti atsigauti. Netaikant priemonių Kinijos gamintojai toliau eksportuos nagrinėjamąjį produktą dempingo kaina į Sąjungos rinką ir ilgai netruks, kai Sąjungos pramonė bus priversta nutraukti su natrio benzoatu susijusią veiklą.

(311) Kadangi Sąjungos pramonė turi pakankamus gamybos pajėgumus, kad patenkintų visą Sąjungos suvartojimą, tikimasi, kad nustačius laikinąsias antidempingo priemones importas iš Kinijos į Sąjungą sumažės, o Sąjungos pramonės pardavimo apimtis ir kainos Sąjungos rinkoje padidės. Tai leistų Sąjungos pramonei atkurti jos rinkos dalį nuo nagrinėjamojo laikotarpio pradžios ir pagerinti pelningumą bei kitus finansinius rodiklius.

(312) Todėl buvo padaryta išvada, kad priemonių nustatymas Kinijai atitiktų Sąjungos pramonės interesus.

7.2. **Nesusijusių importuotojų ir naudotojų interesai**

(313) Apie save pranešė tik vienas priemonėms prieštaraujantis importuotojas („Falken Trade Sp z o.o.“), kuris pateikė klausimyno atsakymus. Jo importo apimtis sudarė 2 % viso importo iš Kinijos. Be to, tiriamasis produktas sudarė tik 1 % jo bendro pardavimo. Pradėjus procedūrą dėl neišsamios informacijos, nesusijęs importuotojas pateikė naują atsakymą, kuriame buvo didelių trūkumų ir trūko patvirtinamųjų dokumentų. Todėl galiausiai į jį nebuvo atsižvelgta.

(314) Dar keturi importuotojai (tarp jų „FF Chemicals“ – didžiausias natrio benzoato importuotojas į Sąjungą) pareiškė susidomėjimą byla, tačiau nepateikė klausimyno atsakymų.

(315) Klausimyno atsakymų nepateikė nė vienas naudotojas. Kadangi tiriamajam produktui tenka nereikšminga jų galutinių produktų kainos dalis, manoma, kad priemonės neturės didelės įtakos naudotojams.

(316) Atsižvelgdama į tai, kad naudotojai ir dauguma importuotojų nebendradarbiavo ir nepateikė duomenų, Komisija negali tiksliai įvertinti priemonių poveikio šiai rinkos dalyvių kategorijai. Atsižvelgdama į tai, kad natrio benzoatas sudaro tik labai nedidelę galutinės grandies produktų, kuriuose jis naudojamas, gamybos sąnaudų dalį, Komisija mano, kad priemonės neturės neproporcingo poveikio importuotojams ir naudotojams.

7.3. **Išvada dėl Sąjungos interesų**

(317) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija padarė išvadą, kad šiuo tyrimo etapu nėra įtikinamų priežasčių manyti, jog priemonių nustatymas importuojamam nagrinėjamosios šalies kilmės nagrinėjamajam produktui neatitiktų Sąjungos interesų.

8. **LAIKINOSIOS ANTIDEMPINGO PRIEMONĖS**

(318) Remiantis Komisijos padarytomis išvadomis dėl dempingo, žalos, priežastinio ryšio, priemonių lygio ir Sąjungos interesų, turėtų būti nustatytos laikinosios priemonės, kad būtų apsisaugota nuo tolesnės importo dempingo kaina Sąjungos pramonei daromos žalos.

(319) Pagal pagrindinio reglamento 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą mažesnio muito taisyklę, importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės natrio benzoatui turėtų būti nustatytos laikinosios antidempingo priemonės. Komisija palygino žalos skirtumus ir dempingo skirtumus (žr. 6 skirsnį). Muitų dydis nustatytas pagal tuos dempingo ir žalos skirtumus, kurie yra mažesni.

(320) Remiantis tuo, kas išdėstyta, laikinosios antidempingo muito normos, išreikštos CIF kaina Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą, turėtų būti tokios:

Bendrovė	Laikinasis antidempingo muitas (%)
Wuhan Youji Industries Co., Ltd.	57,6
Tianjin Dongda Chemical Group Co., Ltd	75,4
Kita bendradarbiaujanti bendrovė: Shandong TongTaiWeiRun Food Science Tech Co., Ltd.	63,8
Visas kitas Kinijos Liaudies Respublikos kilmės importas	116,4

(321) Šiame reglamente nurodytos konkrečioms bendrovėms taikomos antidempingo muito normos nustatytos remiantis šio tyrimo išvadomis. Todėl šios normos atitinka atliekant šį tyrimą nustatytą tų bendrovių padėtį. Šios muitų normos taikomos tik tam importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės nagrinėjamajam produktui, kurį pagamino konkretūs nurodyti juridiniai asmenys. Importuojamam nagrinėjamajam produktui, pagamintam bet kurios kitos bendrovės, kuri konkrečiai nepaminėta šio reglamento rezoliucinėje dalyje, įskaitant subjektus, susijusius su konkrečiai paminėtomis bendrovėmis, turėtų būti taikoma visam kitam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės importui nustatyta muito norma. Tokioms bendrovėms neturėtų būti taikomos jokios individualios antidempingo muito normos.

(322) Siekiant sumažinti priemonių vengimo riziką, kylančią dėl muitų normų skirtumų, reikia specialių priemonių, kad būtų užtikrintas individualių antidempingo muitų taikymas. Individualūs antidempingo muitai taikomi tik jei valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra. Ši sąskaita faktūra turi atitikti šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus. Kol tokia sąskaita faktūra nepateikiama, importuojamiems produktams turėtų būti taikomas visiems kitiems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės produktams taikomas antidempingo muitas.

(323) Nors tokią sąskaitą faktūrą būtina pateikti valstybių narių muitinėms, kad jos importuojamiems produktams pritaikytų individualias antidempingo muito normas, ji nėra vienintelis elementas, į kurį muitinės turėtų atsižvelgti. Iš tikrųjų, net jeigu valstybių narių muitinės gauna šią sąskaitą faktūrą, atitinkančią visus šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, jos vis tiek privalo atlikti įprastas patikras ir, kaip visais kitais atvejais, gali reikalauti papildomų dokumentų (vežimo dokumentų ir kt.), kad patikrintų deklaracijos duomenų tikslumą ir užtikrintų, kad tolesnis mažesnės muito normos taikymas būtų pagrįstas ir atitiktų muitų teisės reikalavimus.

(324) Jeigu nustačius atitinkamas priemones labai padidėtų kurios nors iš bendrovių, kuriai taikomos mažesnės individualios muito normos, eksporto apimtis, tokį padidėjimą būtų galima laikyti prekybos pobūdžio pasikeitimu dėl nustatytų priemonių, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį. Tokiomis aplinkybėmis, jeigu tenkinamos sąlygos, gali būti inicijuojamas vengimo tyrimas. Atliekant šį tyrimą galima, *inter alia*, išnagrinėti, ar būtina panaikinti individualią (-ias) muito normą (-as) ir tada nustatyti visos šalies mastu taikomą muitą.

9. **REGISTRAVIMAS**

(325) Kaip minėta 3 konstatuojamojoje dalyje, Komisija nustatė reikalavimą registruoti importuojamą nagrinėjamąjį produktą. Registracija buvo vykdoma, kad būtų galima surinkti muitus atgaline data, kaip numatyta pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje.

(326) Atsižvelgiant į pradiniu etapu nustatytus faktus, importuojamų produktų registraciją reikėtų nutraukti / sustabdyti.

(327) Šiuo tyrimo etapu nėra priimtas / negali būti priimtas joks sprendimas dėl galimo antidempingo priemonių taikymo atgaline data.

10. **INFORMACIJA PIRMINIAME ETAPE**

(328) Remdamasi pagrindinio reglamento 19a straipsniu Komisija pranešė suinteresuotosioms šalims apie planuojamą laikinųjų muitų nustatymą. Ši informacija taip pat paskelbta viešai Prekybos GD svetainėje. Suinteresuotosioms šalims buvo pasiūlyta per tris darbo dienas pateikti pastabų dėl konkrečiai joms atskleistų skaičiavimų tikslumo.

(329) Abu eksportuojantys gamintojai pateikė pastabų dėl išankstinio informacijos atskleidimo. „Wuhan Youji“ pateikė pastabų, susijusių ne su skaičiavimų tikslumu, o su Komisijos naudota metodika, todėl jos nepatenka į išankstinio informacijos atskleidimo taikymo sritį ir bus nagrinėjamos vėliau. „Tianjin Dongda“ pateikė pastabų dėl techninio pobūdžio neatitikimų apskaičiuojant CIF vertę ir normaliąją vertę (gamybos pridėtines išlaidas), į kurias Komisija atsižvelgė. Antidempingo muitas buvo atitinkamai pakoreguotas.

(330) Siekdama užtikrinti veiksmingą natrio benzoato gamybos tiesioginio pradinės grandies produkto, t. y. benzenkarboksirūgšties, kuriam, kartu su kitais produktais, priskiriamas KN kodas šiuo metu yra 2916 31 00, importo stebėseną, Komisija laikosi nuomonės, kad stebėsenos tikslais tikslinga nustatyti specialų TARIC kodą. Ši priemonė padės Komisijai rinkti tikslius ir išsamius statistinius duomenis apie prekybos srautus, įvertinti rinkos tendencijas ir nustatyti bet kokius mėginimus išvengti prekybos apsaugos priemonių. Šis TARIC kodas nustatomas tik stebėsenos tikslais ir šiuo etapu jokių papildomų importo muitų ar apribojimų nenustatoma.

(331) Konkretus TARIC kodas turėtų būti sudarytas taip, kad benzenkarboksirūgštis būtų atskirta nuo kitų tos pačios KN pozicijos produktų, užtikrinant tikslų duomenų rinkimą. Komisija turėtų reguliariai peržiūrėti pagal šį kodą renkamus duomenis, kad galėtų nustatyti, ar reikia imtis tolesnių veiksmų, pavyzdžiui, inicijuoti antidempingo arba antisubsidijų tyrimą.

11. **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

(332) Siekdama gero administravimo Komisija paragins suinteresuotąsias šalis per nustatytą terminą pateikti raštu pastabų ir (arba) prašymą išklausyti dalyvaujant Komisijai ir (arba) prekybos bylas nagrinėjančiam pareigūnui.

(333) Išvados dėl laikinųjų muitų nustatymo yra preliminarios ir gali būti pakeistos galutiniame tyrimo etape,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės natrio benzoatui, kurio KN kodas šiuo metu yra ex 2916 31 00 (TARIC kodas 2916 31 00 91), CUS numeris paprastai yra 0023120-9, o CAS numeris yra 532-32-1, nustatomas laikinasis antidempingo muitas.

2. Laikinojo antidempingo muito normos, taikomos 1 dalyje aprašyto produkto, kurį pagamino toliau nurodytos bendrovės, neto kainai Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą, yra tokios:

Bendrovė	Laikinasis antidempingo muitas (%)	Papildomas TARIC kodas
Wuhan Youji Industries Co., Ltd.	57,6	88FK
Tianjin Dongda Chemical Group Co., Ltd	75,4	88FL
Shandong TongTaiWeiRun Food Science Tech Co., Ltd.	63,8	88FM
Visas kitas Kinijos Liaudies Respublikos kilmės importas	116,4	8999

3. 2 dalyje nurodytoms bendrovėms nustatytos individualios muito normos taikomos, jeigu valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra, kurioje pateikiama deklaracija su nurodyta data ir pasirašyta tą sąskaitą faktūrą išdavusio subjekto atstovo, kurio nurodomas vardas, pavardė ir pareigos: „Aš, toliau pasirašęs (-iusi), patvirtinu, kad kiekį tonomis šioje sąskaitoje faktūroje nurodyto natrio benzoato, parduodamo eksportuoti į Europos Sąjungą, Kinijos Liaudies Respublikoje pagamino (bendrovės pavadinimas ir adresas) (papildomas TARIC kodas). Patvirtinu, kad šioje sąskaitoje faktūroje pateikta informacija yra išsami ir teisinga.“ Kol tokia sąskaita faktūra nepateikta, taikomas visam kitam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės importui nustatytas muitas.

4. 1 dalyje nurodytas produktas į laisvą apyvartą Sąjungoje išleidžiamas tik tuo atveju, jeigu pateikiama laikinojo muito dydžio garantija.

5. Jeigu nenurodyta kitaip, taikomos galiojančios muitus reglamentuojančios nuostatos.

2 straipsnis

1. Pastabas raštu dėl šio reglamento suinteresuotosios šalys turi pateikti Komisijai per 15 kalendorinių dienų nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

2. Prašymą išklausyti dalyvaujant Komisijai suinteresuotosios šalys pateikia per 5 kalendorines dienas nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

3. Prašymą išklausyti dalyvaujant prekybos bylas nagrinėjančiam pareigūnui suinteresuotosios šalys raginamos pateikti per 5 kalendorines dienas nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos. Bylas nagrinėjantis pareigūnas gali nagrinėti prašymus, pateiktus pasibaigus šiam terminui, ir gali priimti sprendimą tam tikrais atvejais juos patenkinti.

3 straipsnis

1. Siekiant stebėti natrio benzoato gamybos tiesioginio pradinės grandies produkto, t. y. benzenkarboksirūgšties, importą, nustatomas šis TARIC kodas:

„2916 31	– – Benzenkarboksirūgštis, jos druskos ir esteriai
2916 31 00 30	– – – Benzenkarboksirūgštis“

2. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013 ([121]) 56 straipsnio 5 dalį, importui pagal TARIC kodą 2916 31 00 30 taikoma priežiūra, kad Komisija galėtų stebėti natrio benzoato, kuriam taikomas 1 straipsnyje nurodytas laikinasis antidempingo muitas, gamybos tiesioginio pradinės grandies produkto importo statistines tendencijas.

([121]) 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

3. Pagal 1 dalį nustatytos priežiūros priemonės baigia galioti, kai antidempingo muito taikymas importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės natrio benzoatui nutraukiamas arba toks muitas nustoja galioti.

4 straipsnis

1. Muitinėms pavedama nutraukti importuojamų produktų registraciją, nustatytą vadovaujantis 2026 m. vasario 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2026/366 1 straipsniu.

2. Surinkti duomenys apie produktus, kurie buvo įvežti į ES suvartoti ne anksčiau kaip 90 dienų iki šio reglamento įsigaliojimo datos, saugomi tol, kol įsigalios galimos galutinės priemonės arba kol bus baigtas šis tyrimas.

5 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2026 m. liepos 27 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN